

คู่มือการศึกษาทันตแพทยศาสตรบัณฑิต
คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

FACULTY OF DENTISTRY

**BANGKOKTHONBURI
UNIVERSITY**

FACULTY OF DENTISTRY

รองศาสตราจารย์ทันตแพทย์ ทองนารถ คำใจ

คณบดี

คุณวุฒิ

ท.บ. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2527

วุฒิบัตร (ศัลยศาสตร์ช่องปากและแมกซิลโลเฟเชียล) , จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2531

อหุหมติบัตร (ศัลยศาสตร์ช่องปากและแมกซิลโลเฟเชียล), ทันตแพทยสภา, 2541

สาขาวิชาทันตแพทยศาสตร์
หลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต
Doctor of Dental Surgery Program

ชื่อปริญญาและสาขาวิชา

ภาษาไทย	ชื่อเต็ม	ทันตแพทยศาสตรบัณฑิต
	ชื่อย่อ	ท.บ.
ภาษาอังกฤษ	ชื่อเต็ม	Doctor of Dental Surgery
	ชื่อย่อ	D.D.S.

รูปแบบของหลักสูตร

รูปแบบ	เป็นหลักสูตรระดับคุณวุฒิปริญญาตรี (6 ปี)
ภาษาที่ใช้	ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

รูปแบบการเรียนการสอน

Project-Based Learning
Problem-Based Learning

ปรัชญาของหลักสูตร

มหาวิทยาลัยแห่งนี้มีปรัชญาเพื่อ “สร้างปัญญา พัฒนาคน ฝึกฝนคุณธรรม” ดังนั้น หลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิตจึงกำหนดปรัชญาเพื่อผลิตทันตแพทย์ที่ “ใฝ่รู้วิทยาการ รักษา จรรยาบรรณ ประกอบวิชาชีพด้วยคุณธรรม”

ความสำคัญของหลักสูตร

ทันตแพทยศาสตรเป็นวิชาชีพทางวิทยาศาสตร์สุขภาพที่มีความสัมพันธ์กับระบบงานด้านสาธารณสุขโดยรวมของประเทศ ดังนั้นทันตแพทย์จึงเป็นผู้ประกอบวิชาชีพที่มีความรับผิดชอบสูง การบริหารจัดการหลักสูตรนอกจากจะมุ่งเน้นการสร้างความรู้ในระดับมาตรฐานสากลแล้ว ยังมีความจำเป็นที่จะต้องปลูกฝังความมีคุณธรรม การปฏิบัติตนให้อยู่ในกรอบแห่งจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพทันตกรรม สามารถใช้ความคิดวิเคราะห์อย่างมีวิจารณญาณ และตระหนักถึงความสำคัญของการเรียนรู้วิทยาการด้านทันตแพทยศาสตร์ตลอดชีวิต

วัตถุประสงค์ของหลักสูตร เพื่อผลิตทันตแพทย์ที่มีความสามารถและคุณสมบัติต่อไปนี้

- ดำรงตนอย่างมีคุณธรรม จริยธรรม ซื่อสัตย์ สุจริต มีความรับผิดชอบ และประพฤติตามจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพทันตกรรม
- คำนึงถึงประโยชน์และสิทธิของผู้ป่วยเป็นสำคัญ โดยปฏิบัติต่อผู้ป่วยอย่างเท่าเทียมกันด้วยความเห็นอกเห็นใจและตระหนักในคุณค่าความเป็นมนุษย์
- มีความรอบรู้ในสาขาวิชาทันตแพทยศาสตร์และศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง เพื่อประยุกต์ใช้ในการประกอบวิชาชีพทันตกรรมได้อย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ

4. สามารถดำเนินการสร้างเสริมสุขภาพ ป้องกันโรคและดูแลรักษาผู้ป่วยทางทันตกรรม โดยคำนึงถึงสุขภาพองค์รวมตามมาตรฐานผู้ประกอบวิชาชีพทันตกรรมอย่างเหมาะสม รวมทั้งให้คำปรึกษา แนะนำ เพื่อนำไปสู่การดูแลที่สอดคล้องกับความต้องการและคาดหวังของผู้ป่วยตามหลักวิชาการ
5. ตระหนักถึงข้อจำกัดและระดับสมรรถนะของตน รวมทั้งพิจารณาส่งต่อผู้ป่วยอย่างเหมาะสม
6. สื่อสารปฏิสัมพันธ์กับผู้ป่วย ผู้ร่วมงานและบุคคลทั่วไปด้วยความสุภาพและให้เกียรติ รวมทั้งเป็นผู้นำและผู้ตามได้ตามบริบท
7. สืบค้น ประเมินและวิเคราะห์ข้อมูลจากแหล่งต่างๆ อย่างมีวิจารณญาณและนำไปประยุกต์ในการดูแลผู้ป่วยอย่างเหมาะสม
8. ตระหนักถึงการเรียนรู้ตลอดชีวิตและพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง
9. มีจิตสาธารณะ รับผิดชอบต่อสังคมและมีส่วนร่วมในการพัฒนาวิชาชีพทันตกรรม
10. มีทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เพิ่มเติมจากสมรรถนะที่จำเป็นของวิชาชีพ โดยทักษะดังกล่าวประกอบด้วย กลุ่มทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม กลุ่มทักษะสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี และกลุ่มทักษะชีวิตและอาชีพ อันจะทำให้บัณฑิตสามารถปรับตัวเข้ากับระบบบริการสุขภาพสมัยใหม่ และประสบความสำเร็จในชีวิต ในระยะยาว

คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา

1. เป็นผู้สำเร็จชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายสายวิทยาศาสตร์หรือเทียบเท่าจากสถาบันการศึกษาที่กระทรวงศึกษาธิการรับรอง
2. เป็นผู้สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนนานาชาติในประเทศหรือต่างประเทศ จากสถาบันการศึกษาที่กระทรวงศึกษาธิการรับรอง
3. ผู้สมัครทุกคนต้องมีความสามารถในการสื่อสารและใช้ภาษาไทยในการฟัง การพูด การอ่านและการเขียน อยู่ในระดับดีเพียงพอที่จะเรียนในระดับอุดมศึกษา และต้องผ่านเกณฑ์การคัดเลือกของคณะกรรมการการอุดมศึกษา หรือตามเกณฑ์ที่คณะกรรมการสอบคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาในคณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพมหานคร เรื่อง คุณสมบัติของผู้มีสิทธิสมัครเข้าศึกษา

จำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร

225 หน่วยกิต

โครงสร้างหลักสูตร

1. หมวดวิชาศึกษาทั่วไป	30	หน่วยกิต
1.1 กลุ่มวิชาภาษา	12	
1.2 กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์	6	
1.3 กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์	6	
1.4 กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์	6	
2. หมวดวิชาเฉพาะ	189	หน่วยกิต
2.1 กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์พื้นฐาน	10	
2.2 กลุ่มวิชาพื้นฐานวิชาชีพ	31	
2.3 วิชาชีพ	148	
3. หมวดวิชาเลือกเสรี	6	หน่วยกิต

แผนการศึกษา

ปีที่ 1 ภาคการศึกษาที่ 1

รหัส	ชื่อวิชา	หน่วยกิต (ทฤษฎี-ปฏิบัติ-ศึกษาด้วยตนเอง)
GH 101	จริยธรรมและทักษะชีวิต	3(3-0-6)
GH 107	ภาวะผู้นำและการจัดการสมัยใหม่	3(3-0-6)
GS 102	จิตวิทยาเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคม	3(3-0-6)
GS 110	กฎหมายในชีวิตประจำวัน	3(3-0-6)
GC 103	เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเรียนรู้	3(3-0-6)
GE 101	ภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน	3(2-2-5)
XX XXX	วิชาเลือกเสรี	3(3-0-6)
รวม		21(20-2-41)

ปีที่ 1 ภาคการศึกษาที่ 2

รหัส	ชื่อวิชา	หน่วยกิต (ทฤษฎี-ปฏิบัติ-ศึกษาด้วยตนเอง)
GA 102	หลักสถิติ	3(3-0-6)
GE 102	ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร	3(2-2-5)
HS 191	ฟิสิกส์	3(3-0-6)
HS 192	เคมีสำหรับวิทยาศาสตร์การแพทย์	3(3-0-6)
HS 193	ปฏิบัติการเคมีสำหรับวิทยาศาสตร์การแพทย์	1(0-3-1)
HS 194	ชีววิทยา	3(3-0-6)
XX XXX	วิชาเลือกเสรี	3(3-0-6)
รวม		19(17-5-36)

ปีที่ 2 ภาคการศึกษาที่ 1

รหัส	ชื่อวิชา	หน่วยกิต (ทฤษฎี-ปฏิบัติ-ศึกษาด້วยตนเอง)
GE 201	การอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ	3(2-2-5)
HS 291	จุลกายวิภาคศาสตร์	3(2-3-4)
HS 292	สรีรวิทยาและคัพภวิทยาของมนุษย์	6(5-3-10)
HS 296	กายวิภาคศาสตร์	3(2-3-5)
HS 299	ชีวเคมี	3(3-0-6)
รวม		18(14-11-30)

ปีที่ 2 ภาคการศึกษาที่ 2

รหัส	ชื่อวิชา	หน่วยกิต (ทฤษฎี-ปฏิบัติ-ศึกษาด້วยตนเอง)
GE 202	ภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ	3(2-2-5)
HS 293	ประสาทกายวิภาคศาสตร์	3(3-0-6)
HS 294	ภูมิคุ้มกันวิทยาและจุลชีววิทยาทางการแพทย์	4(3-3-6)
HS 295	พยาธิวิทยาทั่วไป	3(3-0-6)
HS 297	เภสัชวิทยา	3(3-0-6)
HS 298	พยาธิวิทยา	3(3-0-6)
DD 211	พันตกายวิภาคศาสตร์	2(1-3-3)
รวม		21(18-8-38)

ปีที่ 3 ภาคการศึกษาที่ 1

รหัส	ชื่อวิชา	หน่วยกิต (ทฤษฎี-ปฏิบัติ-ศึกษาด้วยตนเอง)
DD 311	การเจริญเติบโตของกะโหลกศีรษะและใบหน้า	1(1-0-2)
DD 312	ชีววิทยาช่องปาก 1	3(2-2-5)
DD 313	วิทยาการโรคฟันผุ	3(2-2-5)
DD 321	เวชศาสตร์ทั่วไป	3(3-0-6)
DD 322	ศัลยศาสตร์ช่องปาก	4(3-2-7)
DD 323	เภสัชวิทยาคลินิกทางทันตกรรม	3(3-0-6)
DD 331	ปริทันตวิทยา	4(3-2-7)
รวม		21(17-8-38)

ปีที่ 3 ภาคการศึกษาที่ 2

รหัส	ชื่อวิชา	หน่วยกิต (ทฤษฎี-ปฏิบัติ-ศึกษาด้วยตนเอง)
DD 314	ชีววิทยาช่องปาก 2	3(2-2-5)
DD 324	เวชศาสตร์ช่องปาก	3(3-0-6)
DD 325	พื้นฐานทางภาพถ่ายวินิจฉัยของช่องปาก กระดูกขากรรไกรและใบหน้า	3(2-2-5)
DD 332	วัสดุศาสตร์	4(3-2-7)
DD 333	ทันตกรรมหัตถการ	5(3-6-8)
DD 334	ทันตกรรมบดเคี้ยว	3(2-2-5)
รวม		21(15-14-36)

ปีที่ 4 ภาคการศึกษาที่ 1

รหัส	ชื่อวิชา	หน่วยกิต (ทฤษฎี-ปฏิบัติ-ศึกษาด้วยตนเอง)
DD 421	พยาธิวิทยาช่องปาก	3(2-2-5)
DD 431	วิทยาเอ็นโดคอนต์	4(3-3-7)
DD 432	ทันตกรรมประดิษฐ์ : ฟันเทียมทั้งปาก	4(2-6-6)
DD 433	ทันตกรรมประดิษฐ์: ฟันเทียมบางส่วนถอดได้	4(3-3-7)
DD 434	ทันตกรรมประดิษฐ์: ฟันเทียมติดแน่น	4(2-6-6)
DD 441	การสร้างเสริมสุขภาพช่องปากและการป้องกันโรค	2(2-0-4)
รวม		21(14-20-35)

ปีที่ 4 ภาคการศึกษาที่ 2

รหัส	ชื่อวิชา	หน่วยกิต (ทฤษฎี-ปฏิบัติ-ศึกษาด้วยตนเอง)
DD 442	ทันตกรรมสำหรับเด็ก	4(3-2-7)
DD 451	คลินิกวินิจฉัยโรคช่องปาก 1	3(0-9-6)
DD 452	คลินิกทันตกรรมป้องกัน	2(0-6-4)
DD 453	คลินิกทันตกรรมหัตถการ 1	1(0-3-2)
DD 454	คลินิกวิทยาเอ็นโดคอนต์ 1	1(0-3-2)
DD 455	คลินิกปริทันตวิทยา 1	1(0-3-2)
DD 456	คลินิกทันตกรรมประดิษฐ์ 1	2(0-6-4)
DD 457	คลินิกศัลยศาสตร์ช่องปาก 1	1(0-3-2)
DD 459	คลินิกทันตกรรมบดเคี้ยว 1	1(0-3-2)
DD 461	ระเบียบวิธีวิจัยวิทยาศาสตร์สุขภาพช่องปาก	2(1-2-3)
DD 462	จรรยาบรรณและความเป็นวิชาชีพ 1	1(1-0-2)
HS 491	ระบาดวิทยาและชีวสถิติ	2(2-0-4)
รวม		21(7-40-40)

ปีที่ 5 ภาคการศึกษาที่ 1

รหัส	ชื่อวิชา	หน่วยกิต (ทฤษฎี-ปฏิบัติ-ศึกษาด้วยตนเอง)
DD 521	ศัลยศาสตร์ช่องปาก กระดูกขากรรไกรและใบหน้า	3(3-0-6)
DD 541	ทันตกรรมจัดฟันพื้นฐาน	4(3-2-7)
DD 551	คลินิกวินิจฉัยโรคช่องปาก 2	3(0-9-6)
DD 553	คลินิกทันตกรรมหัตถการ 2	4(0-12-8)
DD 554	คลินิกวิทยาเอ็นโดดอนต์ 2	2(0-6-4)
DD 557	คลินิกศัลยศาสตร์ช่องปาก 2	3(0-9-6)
DD 561	การบริหารจัดการคลินิกและศูนย์ทันตกรรม	1(1-0-2)
รวม		20(7-38-39)

ปีที่ 5 ภาคการศึกษาที่ 2

รหัส	ชื่อวิชา	หน่วยกิต (ทฤษฎี-ปฏิบัติ-ศึกษาด้วยตนเอง)
DD 522	ทันตกรรมโรงพยาบาล	4(3-2-7)
DD 523	ทันตกรรมรากเทียม	2(2-0-4)
DD 542	ทันตสาธารณสุข	2(2-0-4)
DD 552	คลินิกทันตกรรมสำหรับเด็ก 1	4(0-12-8)
DD 555	คลินิกปริทันตวิทยา 2	2(0-6-4)
DD 556	คลินิกทันตกรรมประดิษฐ์ 2	4(0-12-8)
DD 558	คลินิกทันตกรรมจัดฟัน 1	1(0-3-2)
DD 559	คลินิกทันตกรรมบดเคี้ยว 2	1(0-3-2)
รวม		20(7-38-39)

ปีที่ 6 ภาคการศึกษาที่ 1

รหัส	ชื่อวิชา	หน่วยกิต (ทฤษฎี-ปฏิบัติ-ศึกษาด้วยตนเอง)
DD 652	คลินิกทันตกรรมสำหรับเด็ก 2	2(0-6-4)
DD 653	คลินิกทันตกรรมหัตถการ 3	1(0-3-2)
DD 654	คลินิกวิทยาเอ็นโดดอนต์ 3	1(0-3-2)
DD 655	คลินิกปริทันตวิทยา 3	2(0-6-4)
DD 656	คลินิกทันตกรรมประดิษฐ์ 3	2(0-6-4)
DD 657	คลินิกศัลยศาสตร์ช่องปาก 3	2(0-6-4)
DD 658	คลินิกทันตกรรมจัดฟัน 2	1(0-3-2)
DD 659	คลินิกเวชศาสตร์ช่องปาก	1(0-3-2)
DD 661	จรรยาบรรณและความเป็นวิชาชีพ 2	1(1-0-2)
รวม		13(1-36-26)

ปีที่ 6 ภาคการศึกษาที่ 2

รหัส	ชื่อวิชา	หน่วยกิต (ทฤษฎี-ปฏิบัติ-ศึกษาด้วยตนเอง)
DD 662	โครงการวิจัยวิทยาศาสตร์สุขภาพช่องปาก	2(0-6-2)
DD 641	ทันตกรรมชุมชนภาคสนาม	2(0-6-2)
DD 621	ทันตกรรมโรงพยาบาลภาคสนาม	2(0-6-6)
DD 663	ประสบการณ์วิชาชีพ	3(0-9-6)
รวม		9(0-27-16)

การประเมินเพื่อรับรองความรู้ความสามารถในการประกอบวิชาชีพทันตกรรม
ของศูนย์ประเมินและรับรองความรู้ความสามารถในการประกอบวิชาชีพทันตกรรม (ศ.ป.ท.)
ทันตแพทยสภา

ประทีป พันธุมวนิช
ประธานกรรมการบริหาร ศ.ป.ท.

ทันตแพทยสภาจัดตั้ง “ศูนย์ประเมินความรู้ความสามารถในการประกอบวิชาชีพทันตกรรม (ศ.ป.ท.)” ขึ้นในปี พ.ศ.2555 เพื่อทำหน้าที่ดำเนินการประเมินความรู้ความสามารถในการประกอบวิชาชีพทันตกรรม ของผู้ที่สำเร็จการศึกษาทันตแพทยศาสตร์ จากสถาบันการศึกษาที่ทันตแพทยสภาให้การรับรองหลักสูตรทั้งในประเทศและต่างประเทศ คณะกรรมการบริหาร ศ.ป.ท. ประกอบด้วยคณบดี คณะทันตแพทยศาสตร์ ทุกมหาวิทยาลัยในประเทศไทย กรรมการจากทันตแพทยสภา และผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนหนึ่ง

หลักการสำคัญในการดูแลรักษาผู้ป่วยแบบองค์รวมเพื่อการมีสุขภาพที่ดี ซึ่งรวมถึงสุขภาพช่องปากที่ดี ผู้ประกอบวิชาชีพทันตกรรม ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งในทีมสาธารณสุข ควรทำความเข้าใจถึงสาเหตุและปัจจัยร่วมต่างๆ ของการเกิดโรค ให้มีมิติครอบคลุมทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สังคมและจิตวิญญาณของผู้ป่วย อันจะนำมาซึ่งการวินิจฉัย การวางแผนรักษา การให้การรักษาและฟื้นฟูสภาพได้อย่างบูรณาการ อีกทั้งยังเน้นการป้องกัน และการสร้างเสริมสุขภาพ รวมถึงการให้ความสำคัญกับทางเลือกการรักษาที่มีประสิทธิภาพ มีความเหมาะสม และมีความปลอดภัย เพื่อให้บรรลุถึงการมีสุขภาพที่ดีของผู้ป่วยในทุกมิติอย่างผสมกลมกลืนกัน

จากหลักการดังกล่าว คณะกรรมการบริหาร ศ.ป.ท. จึงมีนโยบายให้ดำเนินการประเมินความรู้ความสามารถในการประกอบวิชาชีพทันตกรรม ในลักษณะการปฏิบัติงานจริงของทันตแพทย์ ที่ให้การดูแลรักษาผู้ป่วยแบบองค์รวม มีความบูรณาการ โดยยึดเกณฑ์มาตรฐานความรู้ความสามารถของทันตแพทย์ ที่ทันตแพทยสภากำหนดเป็นแนวทางการประเมิน และมีการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการขึ้นหลายกลุ่ม เพื่อกำหนดโครงสร้าง รูปแบบ วิธีการและรายละเอียดของการประเมิน ให้สอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานฯ ครอบคลุมความรู้ความสามารถของทันตแพทย์ที่จะปฏิบัติงานในประเทศไทย

1. โครงสร้างการประเมินฯ

โครงสร้างของการประเมินฯ กำหนดขึ้นเพื่อรองรับความรู้ความสามารถของทันตแพทย์ที่สำคัญ ได้แก่

1. บทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบสำคัญของวิชาชีพทันตแพทย์ 5 ประการ (Professional tasks)
  - การสร้างเสริมสุขภาพและการป้องกัน (Health promotion and prevention)
  - การเกิดและการดำเนินโรค (Mechanism of diseases)
  - การวินิจฉัยโรค (Data gathering and diagnosis)
  - การจัดการและการรักษาผู้ป่วย (Patient management and treatment)
  - ขั้นตอนและวิธีการรักษา (Procedures)
2. ระดับการเรียนรู้ซึ่งนำไปสู่การใช้งานในวิชาชีพ 6 ระดับ ซึ่งจัดเป็น 3 กลุ่ม (Cognitive learning)
  - ความจำและความเข้าใจ (Recall and comprehension)
  - ความเชื่อมโยงและการนำไปใช้ (Application)
  - การวิเคราะห์ การประเมินค่า และการแก้ไขปัญหา (Analysis, evaluation, and problem-solving)

2. รูปแบบการประเมินฯ

แบ่งเป็น 2 ส่วน ได้แก่

1. การประเมินด้านวิชาการวิชาชีพ ให้มีการประเมิน 2 ส่วนย่อย คือ
  - 1.1 ภาควิทยาศาสตร์การแพทย์และทันตแพทย์พื้นฐาน (Basic medical and dental sciences) สำหรับการประเมินนิสิต/นักศึกษาทันตแพทย์ที่ผ่านการศึกษาระดับปริญญาตรี 3 ปี เป็นต้นไป และ
  - 1.2 ภาควิทยาการคลินิกทันตกรรม (Clinical Sciences) สำหรับการประเมินนิสิต/นักศึกษาทันตแพทย์ที่กำลังศึกษาในภาคที่ 2 ชั้นปีสุดท้าย (ปี 6) เป็นต้นไป
2. การประเมินด้านทักษะวิชาชีพ เป็นการประเมินภาคปฏิบัติ ให้มีการประเมิน 2 ส่วนย่อย คือ
  - 2.1 OSLER (Objective structure long-case examination record) รวมถึงการประเมินทักษะการปฏิบัติงานคลินิก แยกเป็น 10 งาน ได้แก่
    - 2.1.1 การประเมินรักษาลองรากฟัน
    - 2.1.2 การประเมินบูรณะฟัน Class II
    - 2.1.3 การประเมินบูรณะฟัน Class V
    - 2.1.4 การประเมินวิธีการดูแลอนามัยช่องปาก
    - 2.1.5 การประเมินการดูดหินน้ำลายและเกลารากฟัน
    - 2.1.6 การประเมินผ่าตัดฟันกรามคุดล่าง
    - 2.1.7 การประเมินเตรียมฟันเพื่อทำครอบฟันหลัง
    - 2.1.8 การประเมินการออกแบบฟันปลอมบางส่วนชนิดถอดได้
    - 2.1.9 การประเมินการจัดทำเอกสารการประเมินการสะท้อนความสามารถในการเรียนรู้ด้วยตนเอง
    - 2.1.10 การประเมินถ่ายภาพรังสี

2.2 OSCE (Objective structure clinical examination) จัดเป็นสถานี รวม 20 สถานี ประกอบด้วย

- 2.2.1 ทักษะการตรวจ จำนวน 5 สถานี
- 2.2.2 ทักษะหัตถการทันตกรรม จำนวน 10 สถานี
- 2.2.3 ทักษะการสื่อสาร จำนวน 3 สถานี
- 2.2.4 ทักษะทางด้านจรรยาบรรณ จำนวน 2 สถานี

3. เนื้อหาการประเมินฯ

การประเมินด้านวิชาการวิชาชีพ เป็นส่วนของเนื้อหาที่ทันตแพทย์ทั่วไปจำเป็นต้องรู้ (Must know) ในการปฏิบัติงานวิชาชีพในอนาคต ศ.ป.ท. ได้จัดทำตารางคุณลักษณะของเนื้อหาในการประเมิน (Table of specification) โดยใช้เกณฑ์มาตรฐานความรู้ความสามารถของทันตแพทย์ ที่ทันตแพทยสภากำหนดไว้ 41 ข้อ แยกเป็นหมวดหมู่ ดังนี้

1. เนื้อหาทางวิชาการภาควิทยาการคลินิกทันตกรรม กำหนดเป็น 10 กลุ่ม คือ
  - 1.1 วิทยาการวินิจฉัยและเวชศาสตร์ช่องปาก
  - 1.2 ทันตกรรมบดเคี้ยวและอาการปวดบริเวณช่องปากและใบหน้า
  - 1.3 ศัลยศาสตร์ช่องปาก
  - 1.4 ปริทันตวิทยา
  - 1.5 ทันตกรรมบูรณะ/หัตถการ
  - 1.6 วิทยาเอ็นโดดอนต์
  - 1.7 ทันตกรรมประดิษฐ์
  - 1.8 ทันตกรรมจัดฟัน
  - 1.9 ทันตกรรมสำหรับเด็ก
  - 1.10 ทันตกรรมชุมชนและกฎหมาย
2. เนื้อหาทางวิชาการภาควิทยาศาสตร์การแพทย์และทันตแพทย์พื้นฐาน กำหนดเป็น 4 กลุ่ม คือ
  - 2.1 อวัยวะโครงสร้างและหน้าที่ (Development Structures and Functions)
    - 2.1.1 ศีรษะและคอ (Head and Neck)
    - 2.1.2 ฟันและอวัยวะในช่องปาก (Teeth and Oral tissues)
  - 2.2 สุขภาพและโรคทางระบบที่เกี่ยวข้องกับทันตแพทย์ (Biomedical sciences related To dentistry)
  - 2.3 พยาธิวิทยาของโรคในช่องปาก (Homeostasis and pathology of oral diseases)
    - 2.3.1 การเปลี่ยนแปลงทางสรีรสภาพ (Physiologic changes)
    - 2.3.2 การติดเชื้อ (Infection)
    - 2.3.3 เนื้องอก (Tumors and tumor-like lesions)
    - 2.3.4 การบาดเจ็บ (Injuries and trauma)
  - 2.4 วิทยาการระบบบดเคี้ยว (Masticatory sciences)

โดยข้อสอบจะเป็นกรณีผู้ป่วย (case-based) หรือ สถานการณ์จำลอง (scenario) ที่เน้นการบูรณาการ (integration) เช่น ใน 1 case มี 3 คำถามที่ไม่แยกตามสาขาวิชา คำตอบเป็นตัวเลือก (multiple choice) ชนิด 5 คำตอบ

4. Professional tasks

คำนิยาม Professional tasks (ยกเว้น ทัศนกรรมชุมชนและกฎหมาย) ครอบคลุมหัวข้อต่างๆ ดังนี้

1. Health promotion and prevention ครอบคลุมเรื่อง
  - 1.1 การสร้างเสริมสุขภาพและการป้องกันการเกิดโรค
  - 1.2 Patient Education (Education of people & community)
  - 1.3 Communication
  - 1.4 Community
2. Mechanisms of disease ครอบคลุมเรื่อง
  - 2.1 Problem identification
    - 2.1.1 สาเหตุของการเกิดโรค (Etiology, Determining causation, พยาธิกำเนิด)
  - 2.2 Hypothesis generation
    - 2.2.1 การดำเนินโรค จาก Health – Disease
(กลไกการเกิดโรค พยาธิสรีรวิทยาและพยาธิสภาพ)
    - 2.2.2 Risk factors & Modifying factors
3. Diagnosis ครอบคลุมเรื่อง
  - 3.1 History taking / Examination / Investigations
  - 3.2 Data gathering & Interpretation, Clinical reasoning
  - 3.3 Diagnosis
4. Patient management and treatment ครอบคลุมเรื่อง
  - 4.1 หลักการดูแลรักษาผู้ป่วย
  - 4.2 การวางแผนรักษาผู้ป่วยและขั้นตอนการรักษา
5. Procedures ครอบคลุมเรื่อง
  - 5.1 ขั้นตอนการทำหัตถการ
  - 5.2 หัตถการแต่ละด้าน (Manual skills)

คำนิยาม Professional tasks ของทันตกรรมชุมชนและกฎหมาย ครอบคลุมหัวข้อต่างๆ ดังนี้

1. Concepts และ เรื่องอื่นๆ ครอบคลุม หลักการ แนวคิดของทันตกรรมชุมชน ทั้งด้านระบบสุขภาพ สุขภาพองค์รวม การสร้างเสริมสุขภาพ การป้องกันโรค และกฎหมาย
2. Social Determinants, Risk Factor, Cause and Effect ครอบคลุม ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อ สุขภาพ/สุขภาพช่องปากทั้งจากปัจจัยภายในและ ปัจจัยภายนอก ผลกระทบของปัจจัยต่อ สุขภาพ/สุขภาพช่องปาก แนวทางการประเมินความเสี่ยงโรคใน ช่องปากที่สำคัญในระดับบุคคล
3. Community Diagnosis ครอบคลุม ภาพรวมกระบวนการดำเนินงานแบบครบวงจร แนวทาง การศึกษาชุมชน วินิจฉัย ชุมชน การศึกษาทางระบาดวิทยาในช่องปาก การใช้เครื่องมือและวิธีการ ต่าง ๆ ทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพในการศึกษาและวินิจฉัยชุมชน
4. Planning, Implement and Evaluation หมายถึง การออกแบบ การวางแผน การดำเนิน กิจกรรมและการประเมินผล โครงการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพช่องปาก

5. Table of specification

จำนวนข้อสอบของการประเมินด้านวิชาการวิชาชีพ ภาควิทยาการคลินิกทันตกรรม 300 ข้อ และ ภาควิทยาศาสตร์การแพทย์และทันตแพทย์พื้นฐาน 300 ข้อ มีการกระจายข้อสอบตาม Task และตาม Learning objectives ดังนี้

Task	Health promotion & prevention 30			Mechanism of diseases 180			Data gathering & diagnosis 70			Pt. Management 20			Total 300
	R	A	P	R	A	P	R	A	P	R	A	P	
Learning Objectives													
1. Development, Structures, and Functions 1.1 Head and Neck	2	2	-	14	5	1	2	2	-	1	-	1	30
1.2 Teeth and Oral tissues	2	2	-	15	7	-	4	3	-	-	1	1	35
2. Biomedical Sciences related to Dentistry	5	2	-	17	16	2	7	3	2	2	3	1	60
3. Homeostasis and Pathology of oral diseases 3.1 Physiologic changes	2	1	-	13	10	-	3	5	-	-	1	-	35
3.2 Infection	1	2	-	15	12	1	4	6	1	1	1	1	45
3.3 Tumors and tumor-like lesions	2	1	-	10	15	-	6	5	-	-	1	-	40
3.4 Injuries and Trauma	2	2	-	7	5	-	3	4	-	-	2	-	25
4. Masticatory sciences	1	1	-	5	8	2	3	6	1	1	1	1	30
Total	17	13	-	96	78	6	32	34	4	5	10	5	300

ภาควิทยาการคลินิกทันตกรรม ตารางการกระจาย Learning objectives ตาม Tasks ตามกลุ่มคลินิก (จำนวน 300 ข้อ)

Task	Health promotion & prevention 35			Mechanism of diseases 50			Data gathering & diagnosis 85			Pt. Management 90			Procedure 40			Total 300
	R	A	P	R	A	P	R	A	P	R	A	P	R	A	P	
วิทยาการวินิจฉัยและเวชศาสตร์ช่องปาก	1	-	1	3	3	2	5	2	13	1	-	9	-	-	-	40
ทันตกรรมบดเคี้ยวและอาการปวดบริเวณช่องปากและใบหน้า	-	-	-	1	1	3	1	1	3	-	1	4	-	-	-	15
ศัลยศาสตร์ช่องปาก	-	-	-	1	2	2	3	4	10	-	2	10	1	2	3	40
ปริทันตวิทยา	-	2	2	3	1	3	-	2	8	-	2	7	2	3	-	35
ทันตกรรมบูรณะ/หัตถการ	-	2	-	2	2	1	-	2	2	-	5	5	3	4	2	30
วิทยาเอ็นโดดอนต์	-	-	-	3	-	2	-	2	2	1	1	3	-	1	7	22
ทันตกรรมประดิษฐ์	1	1	1	-	-	-	1	2	7	1	4	10	2	2	3	35
ทันตกรรมจัดฟัน	1	-	-	2	2	1	1	2	2	-	1	3	-	-	-	15
ทันตกรรมสำหรับเด็ก	2	2	4	1	2	2	-	2	3	1	1	8	1	2	2	33
ทันตกรรมชุมชนและกฎหมาย	5	4	6	2	2	1	2	1	2	1	1	8	-	-	-	35
Total	10	11	14	18	15	17	13	20	52	5	18	67	9	14	17	300

ภาควิทยาศาสตร์การแพทย์และทันตแพทย์พื้นฐานตารางการกระจาย Learning objectives ตาม Tasks ตาม Modules

(จำนวน 300 ข้อ)

ข้อบังคับมหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี
ว่าด้วย การจัดการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2561

เพื่อให้การจัดการศึกษาระดับปริญญาตรีเป็นไปอย่างเรียบร้อย อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 34(2) แห่งพระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. 2546 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2550 และมติสภามหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี ในการประชุม ครั้งที่ 5 ปีการศึกษา 2560 เมื่อวันที่ 15 มีนาคม 2561 ได้ออกข้อบังคับไว้ ดังนี้

หมวด 1

บททั่วไป

- ข้อ 1. ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับมหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรีว่าด้วย การจัดการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2561 ”
- ข้อ 2. ข้อบังคับนี้ ให้ใช้กับหลักสูตรระดับปริญญาตรีทุกหลักสูตร ที่จะเปิดใหม่และหลักสูตรเก่าที่จะปรับปรุงใหม่ของมหาวิทยาลัยและให้ใช้ข้อบังคับนี้ ตั้งแต่ปีการศึกษา 2561 เป็นต้นไป
- ข้อ 3. ในข้อบังคับนี้
“มหาวิทยาลัย”	หมายถึง	มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี
“สภามหาวิทยาลัย”	หมายถึง	สภามหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี
“สภาวิชาการ”	หมายถึง	สภาวิชาการมหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี
“อธิการบดี”	หมายถึง	อธิการบดีมหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี
“คณะ”	หมายถึง	คณะต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี
“คณบดี”	หมายถึง	คณบดีมหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี
“อาจารย์ที่ปรึกษา”	หมายถึง	อาจารย์ที่ปรึกษาที่มหาวิทยาลัยมีคำสั่งแต่งตั้งให้เป็นที่ปรึกษาของนักศึกษา
อาจารย์ประจำ	หมายถึง	บุคคลที่ดำรงตำแหน่งอาจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ ของมหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรีที่เปิดสอนหลักสูตรนั้น ที่มีหน้าที่รับผิดชอบตามพันธกิจของการอุดมศึกษา และปฏิบัติหน้าที่เต็มเวลาโดยอาจารย์ประจำที่รับเข้าใหม่ต้องมีคะแนนทดสอบความสามารถภาษาอังกฤษได้ ตามเกณฑ์

		ที่มหาวิทยาลัยได้กำหนดและ/หรือเกณฑ์มาตรฐานตามประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง มาตรฐานความสามารถภาษาอังกฤษของอาจารย์ประจำ
“อาจารย์ประจำหลักสูตร”	หมายถึง	อาจารย์ประจำที่มีคุณวุฒิตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชาของหลักสูตรที่เปิดสอน ซึ่งมีหน้าที่สอนและค้นคว้าวิจัยในสาขาวิชาดังกล่าว ทั้งนี้ สามารถเป็นอาจารย์ประจำหลักสูตรหลายหลักสูตรได้ในเวลาเดียวกัน แต่ต้องเป็นหลักสูตรที่อาจารย์ผู้นั้นมีคุณวุฒิตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชาของหลักสูตร
“อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร”	หมายถึง	อาจารย์ประจำหลักสูตรที่มีภาระหน้าที่ในการบริหารและพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน ตั้งแต่การวางแผน การควบคุมคุณภาพ การติดตามประเมินผลและการพัฒนาหลักสูตร อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรต้องอยู่ประจำหลักสูตรนั้นตลอดระยะเวลาที่จัดการศึกษา โดยจะเป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรเกินกว่า 1 หลักสูตรในเวลาเดียวกันไม่ได้ ยกเว้น พหุวิทยาการ หรือสหวิทยาการ ให้เป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรได้อีกหนึ่งหลักสูตรและอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรสามารถซ้ำได้ไม่เกิน 2 คน
“อาจารย์พิเศษ”	หมายถึง	ผู้สอนที่ไม่ใช่อาจารย์ประจำ
“นักศึกษา”	หมายถึง	ผู้ที่เข้ารับการศึกษาระดับปริญญาตรี
“หลักสูตร”	หมายถึง	หลักสูตรระดับปริญญาตรีที่ได้รับอนุมัติจากสภามหาวิทยาลัยและได้รับการรับทราบจากสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา
“คณะกรรมการบริหารคณะ”	หมายถึง	คณะกรรมการบริหารคณะมีหน้าที่กำหนดนโยบายกำกับติดตามการจัดการศึกษาในสาขาวิชาต่าง ๆ ของคณะ

ข้อ 4. ปรัชญาและวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษาระดับปริญญาตรี และรูปแบบหลักสูตร

มุ่งให้การผลิตบัณฑิตมีความสัมพันธ์สอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ของชาติปรัชญาของการอุดมศึกษา ปรัชญาของมหาวิทยาลัย และมาตรฐานวิชาการและวิชาชีพที่เป็นสากลให้การผลิตบัณฑิตระดับอุดมศึกษาอยู่บนฐานความเชื่อว่าการกำลังคนที่มีคุณภาพต้องเป็นบุคคลที่มีจิตสำนึกของความเป็นพลเมืองดีที่สร้างสรรค์ประโยชน์ต่อสังคม และมีศักยภาพในการพึ่งพาตนเองบนฐานภูมิปัญญาไทย ภายใต้กรอบศีลธรรมจรรยาอันดีงาม เพื่อนำพาประเทศสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนและทัดเทียมมาตรฐานสากล

ทั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อกำกับส่งเสริมกระบวนการผลิตบัณฑิตที่เน้นการพัฒนาผู้เรียนให้มีลักษณะของความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ สามารถดำรงตนอยู่ในสังคมพหุวัฒนธรรมภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์ ที่มีการสื่อสารแบบไร้พรมแดน มีศักยภาพในการเรียนรู้ตลอดชีวิต มีความสามารถในการปฏิบัติงานได้ตามกรอบมาตรฐานและจรรยาบรรณที่กำหนด สามารถสร้างสรรค้งานที่เกิดประโยชน์ต่อตนเองและสังคม ทั้งในระดับท้องถิ่นและสากล โดยแบ่งหลักสูตรเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

4.1 หลักสูตรปริญญาตรีทางวิชาการ แบ่งเป็น 2 แบบ ได้แก่

4.1.1 หลักสูตรปริญญาตรีทางวิชาการ ที่มุ่งผลิตบัณฑิตให้มีความรอบรู้ทั้งภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติ เน้นความรู้และทักษะด้านวิชาการ สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์จริงได้อย่างสร้างสรรค์

4.1.2 หลักสูตรปริญญาตรีแบบก้าวหน้าทางวิชาการ ซึ่งเป็นหลักสูตรปริญญาตรี สำหรับผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษ มุ่งเน้นผลิตบัณฑิตที่มีความรู้ ความสามารถระดับสูง โดยใช้หลักสูตรปกติที่เปิดสอนอยู่แล้ว ให้รองรับศักยภาพของผู้เรียน โดยกำหนดให้ผู้เรียนได้ศึกษาบางรายวิชาในระดับบัณฑิตศึกษาที่เปิดสอนอยู่แล้ว และสนับสนุนให้ผู้เรียนได้ทำวิจัยที่ลุ่มลึกทางวิชาการ

4.2 หลักสูตรปริญญาตรีทางวิชาชีพหรือปฏิบัติการ แบ่งเป็น 2 แบบ ได้แก่

4.2.1 หลักสูตรปริญญาตรีทางวิชาชีพหรือปฏิบัติการ ที่มุ่งผลิตบัณฑิตให้มีความรอบรู้ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ เน้นความรู้ สมรรถนะและทักษะด้านวิชาชีพตามข้อกำหนดของมาตรฐานวิชาชีพหรือมีสมรรถนะและทักษะด้านการปฏิบัติเชิงเทคนิคในศาสตร์สาขาวิชานั้น ๆ โดยผ่านการฝึกงานในสถานประกอบการ หรือสหกิจศึกษา

หลักสูตรแบบนี้เท่านั้นที่จัดหลักสูตรปริญญาตรี (ต่อเนื่อง) ได้ เพราะมุ่งผลิตบัณฑิตที่มีทักษะการปฏิบัติการอยู่แล้ว ให้มีความรู้ด้านวิชาการมากยิ่งขึ้น รวมทั้งได้รับการฝึกปฏิบัติขั้นสูงเพิ่มเติม

หลักสูตรปริญญาตรี (ต่อเนื่อง) ถือเป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรปริญญาตรีและจะต้องสะท้อนปรัชญาและเนื้อหาสาระของหลักสูตรปริญญาตรีนั้น ๆ โดยครบถ้วน และให้ระบุคำว่า“ต่อเนื่อง” ในวงเล็บต่อท้ายชื่อหลักสูตร

4.2.2 หลักสูตรปริญญาตรีแบบก้าวหน้าทางวิชาชีพหรือปฏิบัติการ ซึ่งเป็นหลักสูตรสำหรับผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษ มุ่งเน้นผลิตบัณฑิตที่มีความรู้ สมรรถนะทางวิชาชีพหรือปฏิบัติการขั้นสูงโดยใช้หลักสูตรปกติที่เปิดสอนอยู่แล้ว ให้รองรับศักยภาพของผู้เรียน โดยกำหนดให้ผู้เรียนได้ศึกษาบางรายวิชาในระดับบัณฑิตศึกษาที่เปิดสอนอยู่แล้ว และทำวิจัยที่ลุ่มลึกหรือ ได้รับการฝึกปฏิบัติขั้นสูงในหน่วยงานองค์กรหรือสถานประกอบการ

หลักสูตรปริญญาตรีแบบก้าวหน้าทางวิชาการหรือทางวิชาชีพหรือปฏิบัติการต้องมีการเรียนรายวิชาระดับบัณฑิตศึกษาไม่น้อยกว่า 12 หน่วยกิต

หมวด 2

ระบบการศึกษา การคิดหน่วยกิต จำนวนหน่วยกิตรวมและระยะเวลาการศึกษา

- ข้อ 5. ระบบการจัดการศึกษา มหาวิทยาลัยกำหนดการจัดการศึกษาไว้ในของหลักสูตรสาขาวิชาต่าง ๆ โดยมีระบบการศึกษาระบบใดระบบหนึ่ง ดังนี้
- 5.1 ระบบทวิภาค โดย 1 ปีการศึกษาแบ่งออกเป็น 2 ภาคการศึกษาปกติ 1 ภาคการศึกษาปกติมีระยะเวลาเรียนแต่ละภาคการศึกษาไม่น้อยกว่า 15 สัปดาห์ มหาวิทยาลัยอาจจัดการศึกษาภาคฤดูร้อนเป็นพิเศษต่อจากภาคปลายได้ โดยกำหนดระยะเวลาและจำนวนหน่วยกิต โดยมีสัดส่วนเทียบเคียงกันได้กับการศึกษาภาคปกติ
  - 5.2 ระบบไตรภาค 1 ปีการศึกษาแบ่งออกเป็น 3 ภาคการศึกษาปกติ 1 ภาคการศึกษาปกติมีระยะเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า 12 สัปดาห์
โดย 1 หน่วยกิต ระบบไตรภาคเทียบได้กับ 12/15 หน่วยกิต ระบบทวิภาคหรือ 4 หน่วยกิต ระบบทวิภาค เทียบได้กับ 5 หน่วยกิต ระบบไตรภาค
  - 5.3 ระบบจตุรภาค 1 ปีการศึกษาแบ่งออกเป็น 4 ภาคการศึกษาปกติ 1 ภาคการศึกษาปกติมีระยะเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า 10 สัปดาห์
โดย 1 หน่วยกิต ระบบจตุรภาค เทียบได้กับ 10/15 หน่วยกิต ระบบทวิภาคหรือ 2 หน่วยกิต ระบบทวิภาค เทียบได้กับ 3 หน่วยกิต ระบบจตุรภาค

- 5.4 มหาวิทยาลัยอาจจัดการศึกษาระบบอื่นได้ โดยกำหนดรายละเอียดเทียบเคียงหน่วยกิตกับระบบทวิภาคไว้ในหลักสูตรให้ชัดเจน

ข้อ 6. การคิดหน่วยกิต

- 6.1 รายวิชาภาคทฤษฎี ที่ใช้เวลาบรรยายหรืออภิปรายปัญหาไม่น้อยกว่า 15 ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิตระบบทวิภาค
- 6.2 รายวิชาภาคปฏิบัติ ที่ใช้เวลาฝึกหรือทดลองไม่น้อยกว่า 30 ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิตระบบทวิภาค
- 6.3 การฝึกงานหรือการฝึกภาคสนาม ที่ใช้เวลาฝึกไม่น้อยกว่า 45 ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิตระบบทวิภาค
- 6.4 การทำโครงการหรือกิจกรรมการเรียนรู้อื่นใดตามที่ได้รับมอบหมาย ที่ใช้เวลาทำโครงการหรือกิจกรรมนั้นไม่น้อยกว่า 45 ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิตระบบทวิภาค

ข้อ 7. จำนวนหน่วยกิตรวมและระยะเวลาการศึกษา

- 7.1 หลักสูตรปริญญาตรี (4ปี) ให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า 120 หน่วยกิตใช้เวลาศึกษาไม่เกิน 8 ปีการศึกษา สำหรับการลงทะเบียนเรียนเต็มเวลา และไม่เกิน 12 ปีการศึกษา สำหรับการลงทะเบียนเรียนไม่เต็มเวลา
- 7.2 หลักสูตรปริญญาตรี (5 ปี) ให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า 150 หน่วยกิตใช้เวลาศึกษาไม่เกิน 10 ปีการศึกษา สำหรับการลงทะเบียนเรียนเต็มเวลา และไม่เกิน 15 ปีการศึกษา สำหรับการลงทะเบียนเรียนไม่เต็มเวลา
- 7.3 หลักสูตรปริญญาตรี (ไม่น้อยกว่า 6 ปี) ให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า 180 หน่วยกิต ใช้เวลาศึกษาไม่เกิน 12 ปีการศึกษา สำหรับการลงทะเบียนเรียนเต็มเวลา และไม่เกิน 18 ปีการศึกษา สำหรับการลงทะเบียนเรียนไม่เต็มเวลา
- 7.4 หลักสูตรปริญญาตรี (ต่อเนื่อง) ให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า 72 หน่วยกิตใช้เวลาศึกษาไม่เกิน 4 ปีการศึกษา สำหรับการลงทะเบียนเรียนเต็มเวลา และไม่เกิน 6 ปีการศึกษา สำหรับการลงทะเบียนเรียนไม่เต็มเวลา
- ทั้งนี้ ให้นับเวลาศึกษาจากวันที่เปิดภาคการศึกษาแรกที่รับเข้าในหลักสูตรนั้น

หมวด 3

หลักสูตรการศึกษา โครงสร้างหลักสูตร และจำนวน คุณวุฒิและคุณสมบัติของอาจารย์

ข้อ 8. หลักสูตรการศึกษา เป็นหลักสูตรระดับปริญญาตรีทุกสาขาวิชาที่จะเปิดใหม่และหลักสูตรเก่าที่จะปรับปรุงใหม่ของมหาวิทยาลัย

ข้อ 9. โครงสร้างหลักสูตรประกอบด้วยหมวดวิชาศึกษาทั่วไป หมวดวิชาเฉพาะ และหมวดวิชาเลือกเสรี โดยมีสัดส่วนจำนวนหน่วยกิตของแต่ละหมวดวิชา ดังนี้

9.1 หมวดวิชาศึกษาทั่วไป หมายถึง หมวดวิชาที่เสริมสร้างความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ให้ความรอบรู้อย่างกว้างขวาง เข้าใจ และเห็นคุณค่าของตนเอง ผู้อื่น สังคม ศิลปวัฒนธรรม และธรรมชาติ ใส่ใจต่อความเปลี่ยนแปลงของสรรพสิ่ง พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ดำเนินชีวิตอย่างมีคุณธรรม พร้อมให้ความช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์ และเป็นพลเมืองที่มีคุณค่าของสังคมไทยและสังคมโลก

มหาวิทยาลัยอาจจัดวิชาศึกษาทั่วไปในลักษณะจำแนกเป็นรายวิชาหรือลักษณะบูรณาการใด ๆ ก็ได้ โดยผสมผสานเนื้อหาวิชาที่ครอบคลุมสาระของกลุ่มวิชา สังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ ภาษาและกลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์กับคณิตศาสตร์ ในสัดส่วนที่เหมาะสม เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของ หมวดวิชาศึกษาทั่วไป โดยให้มีจำนวนหน่วยกิต รวมไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต

การจัดวิชาศึกษาทั่วไปสำหรับหลักสูตรปริญญาตรี (ต่อเนื่อง) อาจได้รับการยกเว้นรายวิชาที่ได้ศึกษามาแล้วในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงหรือระดับอนุปริญญา ทั้งนี้ จำนวนหน่วยกิต ของรายวิชาที่ได้รับการยกเว้นดังกล่าว เมื่อนับรวมกับรายวิชาที่จะศึกษาเพิ่มเติมในหลักสูตรปริญญาตรี (ต่อเนื่อง) ต้องไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต

9.2 หมวดวิชาเฉพาะ หมายถึง วิชาแกน วิชาเฉพาะด้าน วิชาพื้นฐานวิชาชีพและวิชาชีพ ที่มุ่งหมายให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ และปฏิบัติงานได้ โดยให้มีจำนวนหน่วยกิตรวม ดังนี้

9.2.1 หลักสูตรปริญญาตรี (4 ปี) ทางวิชาการ ให้มีจำนวนหน่วยกิตหมวดวิชาเฉพาะรวมไม่น้อยกว่า 72 หน่วยกิต

9.2.2 หลักสูตรปริญญาตรี (4 ปี) ทางวิชาชีพหรือปฏิบัติการ ให้มีจำนวนหน่วยกิตหมวดวิชาเฉพาะรวมไม่น้อยกว่า 72 หน่วยกิต โดยต้องเรียนวิชาทางปฏิบัติการตามที่มาตรฐานวิชาชีพกำหนด หากไม่มีมาตรฐานวิชาชีพกำหนดต้องเรียนวิชาทางปฏิบัติการไม่น้อยกว่า 36 หน่วยกิต และทางทฤษฎีไม่น้อยกว่า 24 หน่วยกิต

หลักสูตร (ต่อเนื่อง) ให้มีจำนวนหน่วยกิตหมวดวิชาเฉพาะรวมไม่น้อยกว่า 42 หน่วยกิต ในจำนวนนั้นต้องเป็นวิชาทางทฤษฎีไม่น้อยกว่า 18 หน่วยกิต

9.2.3 หลักสูตรปริญญาตรี (5 ปี) ให้มีจำนวนหน่วยกิตหมวดวิชาเฉพาะรวม ไม่น้อยกว่า 90 หน่วยกิต

9.2.4 หลักสูตรปริญญาตรี (ไม่น้อยกว่า 6 ปี) ให้มีจำนวนหน่วยกิตหมวดวิชาเฉพาะรวมไม่น้อยกว่า 108 หน่วยกิต

มหาวิทยาลัย อาจจัดหมวดวิชาเฉพาะในลักษณะวิชาเอกเดี่ยว วิชาเอกคู่ หรือวิชาเอกและวิชาโทก็ได้ โดยวิชาเอกต้องมีจำนวนหน่วยกิตไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิตและวิชาโทต้องมีจำนวนหน่วยกิตไม่น้อยกว่า 15 หน่วยกิต ในกรณีที่จัดหลักสูตรแบบวิชาเอกคู่ต้องเพิ่มจำนวนหน่วยกิตของวิชาเอกอีกไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต และให้มีจำนวนหน่วยกิต รวมไม่น้อยกว่า 150 หน่วยกิต

สำหรับหลักสูตรปริญญาตรีแบบก้าวน้ำ ผู้เรียนต้องเรียนวิชาระดับบัณฑิตศึกษาในหมวดวิชาเฉพาะไม่น้อยกว่า 12 หน่วยกิต

9.3 หมวดวิชาเลือกเสรี หมายถึง วิชาที่มุ่งให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ ตามที่ ตนเองถนัด หรือสนใจ โดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเลือกเรียนรายวิชาใด ๆ ในหลักสูตรระดับปริญญาตรี โดยให้มีจำนวนหน่วยกิต รวมไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต

มหาวิทยาลัยอาจยกเว้นหรือเทียบโอนหน่วยกิตรายวิชาในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป หมวดวิชาเฉพาะ และหมวดวิชาเลือกเสรี ให้กับนักศึกษาที่มีความรู้ความสามารถ ที่สามารถวัดมาตรฐานได้ ทั้งนี้ นักศึกษาต้องศึกษาให้ครบตามจำนวนหน่วยกิตที่กำหนดไว้ในเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร และเป็นไปตามหลักเกณฑ์การเทียบโอนผลการเรียน ระดับปริญญาเข้าสู่การศึกษาในระบบ และแนวปฏิบัติที่ดีเกี่ยวกับการเทียบโอน ของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

ข้อ 10. จำนวนคุณวุฒิ และคุณสมบัติของอาจารย์

10.1 หลักสูตรปริญญาตรีทางวิชาการประกอบด้วย

10.1.1 อาจารย์ประจำหลักสูตร มีคุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าหรือมีตำแหน่ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ และต้องมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับ ปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการ อย่างน้อย 1 รายการ ในรอบ 5 ปีย้อนหลัง

10.1.2 อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร มีคุณวุฒิและคุณสมบัติเช่นเดียวกับ อาจารย์ประจำหลักสูตร จำนวนอย่างน้อย 5 คน

กรณีที่หลักสูตรจัดให้มีวิชาเอกมากกว่า 1 วิชาเอก ให้จัดอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรที่มีคุณวุฒิและคุณสมบัติตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชาที่

เปิดสอนไม่น้อยกว่า วิชาเอกละ 3 คน

กรณีที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับสาขาวิชาที่ไม่สามารถสรรหา
อาจารย์ ผู้รับผิดชอบหลักสูตรครบตามจำนวนทางมหาวิทยาลัยต้องเสนอ
จำนวนและคุณวุฒิของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรที่มีนั้นให้คณะกรรมการ
การอุดมศึกษาพิจารณาเป็นรายกรณี

- 10.1.3 อาจารย์ผู้สอน อาจเป็นอาจารย์ประจำหรืออาจารย์พิเศษที่มีคุณวุฒิขั้นต่ำ
ปริญญาโทหรือเทียบเท่า หรือมีตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ ในสาขาวิชานั้น
หรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน หรือในสาขาวิชาของรายวิชาที่สอน

ในกรณีที่มีอาจารย์ประจำที่มีคุณวุฒิปริญญาตรีหรือเทียบเท่าและทำ
หน้าที่อาจารย์ผู้สอนก่อนที่เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ.
2558 จะประกาศใช้ ให้สามารถทำหน้าที่อาจารย์ผู้สอนต่อไปได้

ในกรณีของอาจารย์พิเศษอาจได้รับการยกเว้นคุณวุฒิปริญญาโท แต่ทั้งนี้
ต้องมีคุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาตรีหรือเทียบเท่า และมีประสบการณ์การทำงานที่
เกี่ยวข้องกับวิชา ที่สอนมาแล้วไม่น้อยกว่า 6 ปี ทั้งนี้ อาจารย์พิเศษต้องมีชั่วโมง
สอนไม่เกินร้อยละ 50 ของรายวิชา โดยมีอาจารย์ประจำเป็นผู้รับผิดชอบ
รายวิชานั้น

- 10.2 หลักสูตรปริญญาตรีทางวิชาชีพหรือปฏิบัติการ และหลักสูตรปริญญาตรี (ต่อเนื่อง)
ประกอบด้วย

- 10.2.1 อาจารย์ประจำหลักสูตร มีคุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่า หรือมี
ตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ และต้องมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของ
การศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตาม
หลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการ
อย่างน้อย 1 รายการ ในรอบ 5 ปีย้อนหลัง

สำหรับหลักสูตรปริญญาตรีทางวิชาชีพหรือปฏิบัติการ ที่เน้นทักษะ ด้าน
วิชาชีพตามข้อกำหนดของมาตรฐานวิชาชีพ อาจารย์ประจำหลักสูตรต้องมี
คุณสมบัติเป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพนั้น ๆ

กรณีร่วมผลิตหลักสูตรกับหน่วยงานอื่นที่ไม่ใช่สถาบันอุดมศึกษา หาก
จำเป็นบุคลากรที่มาจากหน่วยงานนั้นอาจได้รับการยกเว้นคุณวุฒิปริญญาโท
และผลงานทางวิชาการ แต่ต้องมีคุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาตรีหรือเทียบเท่า และมี
ประสบการณ์การทำงานในหน่วยงานแห่งนั้นมาแล้วไม่น้อยกว่า 6 ปี

10.2.2 อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร มีคุณวุฒิและคุณสมบัติเช่นเดียวกับ อาจารย์ประจำหลักสูตร จำนวนอย่างน้อย 5 คน

ในกรณีของหลักสูตรปริญญาตรีทางวิชาชีพหรือปฏิบัติการที่เน้นทักษะด้านการปฏิบัติเชิงเทคนิคในศาสตร์สาขาวิชานั้น อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรอย่างน้อย 2 ใน 5 คน ต้องมีประสบการณ์ในด้านปฏิบัติการ โดยอาจเป็นอาจารย์ประจำของมหาวิทยาลัยหรือเป็นบุคลากรของหน่วยงานที่ไม่ใช่สถาบันอุดมศึกษา ซึ่งมีข้อตกลงในการผลิตบัณฑิตของหลักสูตรนั้นร่วมกัน แต่ทั้งนี้ต้องไม่เกิน 2 คน

กรณีร่วมผลิตหลักสูตรกับหน่วยงานอื่นที่ไม่ใช่สถาบันอุดมศึกษา หากจำเป็น บุคลากรที่มาจากหน่วยงานนั้นอาจได้รับการยกเว้นคุณวุฒิปริญญาโทและผลงานทางวิชาการ แต่ต้องมีคุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาตรีหรือเทียบเท่า และมีประสบการณ์การทำงานในหน่วยงานแห่งนั้นมาแล้วไม่น้อยกว่า 6 ปี

กรณีที่หลักสูตรจัดให้มีวิชาเอกมากกว่า 1 วิชาเอก ให้จัดอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรที่มีคุณวุฒิและคุณสมบัติตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชาที่เปิดสอนไม่น้อยกว่า วิชาเอกละ 3 คน และหากเป็นปริญญาตรีทางวิชาชีพหรือปฏิบัติการที่เน้นทักษะด้านการปฏิบัติ เชิงเทคนิคในศาสตร์สาขาวิชานั้น ต้องมีสัดส่วนอาจารย์ที่มีประสบการณ์ในด้านปฏิบัติการ 1 ใน 3

กรณีที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับสาขาวิชาที่ไม่สามารถสรรหาอาจารย์ ผู้รับผิดชอบหลักสูตรครบตามจำนวน มหาวิทยาลัยต้องเสนอจำนวนและคุณวุฒิของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรที่มีนั้นให้คณะกรรมการการอุดมศึกษาพิจารณาเป็นรายกรณี

10.2.3 อาจารย์ผู้สอน อาจเป็นอาจารย์ประจำหรืออาจารย์พิเศษที่มีคุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่า หรือมีตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ ในสาขาวิชานั้นหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน หรือในสาขาวิชาของรายวิชาที่สอน

ในกรณีที่มีอาจารย์ประจำที่มีคุณวุฒิปริญญาตรีหรือเทียบเท่า และทำหน้าที่อาจารย์ผู้สอนก่อนที่เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2558 จะประกาศใช้ ให้สามารถทำหน้าที่อาจารย์ผู้สอนต่อไปได้

สำหรับกรณีร่วมผลิตหลักสูตรกับหน่วยงานอื่นที่ไม่ใช่สถาบันอุดมศึกษา หากจำเป็น บุคลากรที่มาจากหน่วยงานนั้นอาจได้รับการยกเว้นคุณวุฒิปริญญาโทและผลงานทางวิชาการ แต่ต้องมีคุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาตรีหรือเทียบเท่า และมีประสบการณ์การทำงานในหน่วยงานแห่งนั้นมาแล้วไม่

น้อยกว่า 6 ปี

ในกรณีของอาจารย์พิเศษอาจได้รับการยกเว้นคุณวุฒิปริญญาโท แต่ทั้งนี้ต้องมีคุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาตรีหรือเทียบเท่า และมีประสบการณ์การทำงานที่เกี่ยวข้องกับวิชาที่สอนมาแล้วไม่น้อยกว่า 6 ปี ทั้งนี้อาจารย์พิเศษต้องมีชั่วโมงสอนไม่เกินร้อยละ 50 ของรายวิชา โดยมีอาจารย์ประจำเป็นผู้รับผิดชอบรายวิชานั้น

สำหรับหลักสูตรปริญญาตรีทางวิชาชีพหรือปฏิบัติการที่เน้นทักษะ ด้านวิชาชีพตามข้อกำหนดของมาตรฐานวิชาชีพ อาจารย์ผู้สอนต้องมีคุณสมบัติเป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพนั้น ๆ

หมวด 4

คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษาและการคัดเลือกนักศึกษา

ข้อ 11. คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา

- 11.1 หลักสูตรปริญญาตรี (4 ปี, 5 ปี และไม่น้อยกว่า 6 ปี) เป็นผู้ที่สำเร็จชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่าจากสถานการศึกษาที่กระทรวงศึกษาธิการรับรอง
- 11.2 หลักสูตร(ปริญญาตรีต่อเนื่อง) เป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงหรือเทียบเท่า หรือระดับอนุปริญญา (3 ปี) หรือเทียบเท่า ในสาขาวิชาที่ตรงกับสาขาวิชาที่จะเข้าศึกษา
- 11.3 หลักสูตรปริญญาตรีแบบก้าวหน้าทั้งทางวิชาการ และทางวิชาชีพหรือปฏิบัติการต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า โดยมีคะแนนเฉลี่ยสะสมไม่น้อยกว่า 3.50 จากระบบ 4 ระดับคะแนนหรือเทียบเท่า และมีผลการเรียนในหลักสูตรปริญญาตรีแบบก้าวหน้า ไม่น้อยกว่า 3.50 ทุกภาคการศึกษา อนึ่ง ในระหว่างการศึกษาในหลักสูตรแบบก้าวหน้า หากภาคการศึกษาใดภาคการศึกษาหนึ่งมีผลการเรียนต่ำกว่า 3.50 จากระบบ 4 ระดับคะแนนหรือเทียบเท่า จะถือว่าผู้เรียนขาดคุณสมบัติในการศึกษาหลักสูตรแบบก้าวหน้า
- 11.4 คุณสมบัติอื่นๆ เป็นไปตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

ข้อ 12. การคัดเลือกเข้าเป็นนักศึกษา กระทำโดยวิธีใดวิธีหนึ่ง ดังนี้

- 12.1 ผ่านระบบการรับนักศึกษา ของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา
- 12.2 ผ่านระบบการคัดเลือกโดยตรงของมหาวิทยาลัย
- 12.3 วิธีการอื่น ตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

หมวด 5

การลงทะเบียนเรียน

- ข้อ 13. การลงทะเบียนเรียนรายวิชา
- 13.1 การกำหนดวัน เวลา และวิธีการลงทะเบียนเรียนรายวิชาในแต่ละภาคเรียนให้ปฏิบัติตามประกาศของมหาวิทยาลัย
  - 13.2 การลงทะเบียนเรียนรายวิชาจะสมบูรณ์ต่อเมื่อ นักศึกษาได้ชำระเงินเรียบร้อยแล้ว ภายในกำหนดเวลาตามประกาศของมหาวิทยาลัย
  - 13.3 ผู้ที่ขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษาในภาคการศึกษาใด ต้องลงทะเบียนเรียนรายวิชาในภาคการศึกษานั้นเป็นจำนวนหน่วยกิตไม่ต่ำกว่าเกณฑ์ที่มหาวิทยาลัยกำหนด
  - 13.4 นักศึกษาที่ไม่ได้ลงทะเบียนเรียนรายวิชาโดยสมบูรณ์ ในภาคการศึกษาใดภายในกำหนดเวลาตามประกาศของมหาวิทยาลัย จะไม่มีสิทธิ์เรียนรายวิชานั้น เว้นแต่จะได้รับอนุมัติจากคณบดี หรืออธิการบดี
  - 13.5 นักศึกษาที่ได้หน่วยกิตครบตามหลักสูตร แต่ได้แต่ระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า 2.00 อาจลงทะเบียนเรียนเพิ่มเติมในรายวิชาของสาขาวิชาอื่นได้ ตามเกณฑ์ของหลักสูตร แต่ต้องเป็นไปตามข้อ 14
  - 13.6 นักศึกษาต้องได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาในการลงทะเบียนเรียน รวมทั้งการเพิ่มและการขอลอนรายวิชาในแต่ละภาคเรียนและถ้ารายวิชาในหลักสูตรมีข้อกำหนดว่าต้องเรียนรายวิชาอื่นก่อน นักศึกษาต้องได้เรียนรายวิชาที่กำหนดไว้ก่อนจึงจะมีสิทธิ์ลงทะเบียนเรียนรายวิชานั้นได้
- ข้อ 14. จำนวนหน่วยกิตที่นักศึกษาจะลงทะเบียนเรียนรายวิชาในหลักสูตรได้ มีดังนี้
- 14.1 สำหรับการลงทะเบียนเรียนเต็มเวลา นักศึกษาต้องลงทะเบียนเรียนในแต่ละภาคการศึกษาปกติไม่น้อยกว่า 9 หน่วยกิต และไม่เกิน 22 หน่วยกิต และในภาคการศึกษาฤดูร้อนจะลงทะเบียนเรียนได้ไม่เกิน 9 หน่วยกิต
  - 14.2 สำหรับการลงทะเบียนเรียนไม่เต็มเวลา นักศึกษาต้องลงทะเบียนเรียนในแต่ละภาคการศึกษาปกติไม่เกิน 9 หน่วยกิต
  - 14.3 ในกรณีที่นักศึกษาระบบหลักสูตรและรายวิชาที่เหลือตามหลักสูตรมีจำนวนหน่วยกิตต่ำกว่าที่กำหนดไว้ในข้อ 14.1 และ ข้อ 14.2 หรือในกรณีที่หลักสูตรกำหนดให้ลงทะเบียนเรียนในภาคการศึกษาใดต่ำกว่าที่กำหนดไว้ในข้อ 14.1 และข้อ 14.2 ให้ลงทะเบียนเรียนต่ำกว่าจำนวนหน่วยกิตที่กำหนดไว้ได้
  - 14.4 ในกรณีที่นักศึกษาระบบหลักสูตรสามารถลงทะเบียนรายวิชาเกินกว่าที่กำหนดไว้ในข้อ 14.1 และ ข้อ 14.2 ได้อีกจำนวน 3 หน่วยกิต โดยให้คณบดีเป็นผู้พิจารณาอนุมัติ

สำหรับการลงทะเบียนเรียนในภาคการศึกษา ให้ลงทะเบียนเรียนได้ไม่เกิน 9 หน่วยกิต หากมหาวิทยาลัยมีเหตุผลและความจำเป็น การลงทะเบียนเรียนที่มีจำนวนหน่วยกิตแตกต่างไปจากเกณฑ์ข้างต้นก็อาจทำได้ แต่ทั้งนี้ต้องไม่กระทบกระเทือนต่อมาตรฐานและคุณภาพการศึกษา ทั้งนี้ต้องเรียนให้ครบตามจำนวนหน่วยกิต ตามที่ระบุไว้ในหลักสูตร

ข้อ 15. การขอลถอนหรือขอเพิ่มรายวิชา

- 15.1 นักศึกษาต้องยื่นคำร้องต่อสำนักทะเบียนและวัดผล เพื่อขอลถอนหรือขอเพิ่มรายวิชา ทั้งนี้ต้องได้รับการเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาและอาจารย์ประจำวิชาที่สอนรายวิชานั้น และได้รับอนุมัติจากคณบดี แต่ต้องไม่ขัดกับจำนวนหน่วยกิตต่อภาคการศึกษาตามข้อ 14
- 15.2 การขอลถอนโดยไม่ติดสัญลักษณ์ “W” หรือขอเพิ่มรายวิชาต้องกระทำภายใน 2 สัปดาห์แรกของภาคการศึกษาหรือภายในสัปดาห์แรกของภาคการศึกษาฤดูร้อน ทั้งนี้ต้องเป็นไปตามข้อ 13.6 และข้อ 14 และได้รับอนุมัติจากคณบดี
- 15.3 การขอลถอนรายวิชาติดสัญลักษณ์ “W” กระทำได้ก่อนสอบปลายภาคไม่น้อยกว่า 1 สัปดาห์ แต่ต้องได้รับการเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาและได้รับอนุมัติจากคณบดี และไม่ได้รับเงินคืน
- 15.4 การขอเพิกถอนรายวิชาได้สัญลักษณ์ “W” กรณีมีเหตุจำเป็นต้องได้รับอนุมัติจากคณบดี หรืออธิการบดี โดยมีหลักฐานถึงเหตุจำเป็นดังกล่าว
- 15.5 เมื่อนักศึกษาถูกสั่งพักการเรียน ให้เพิกถอนรายวิชาและได้สัญลักษณ์ “W” ในภาคเรียนนั้น

ข้อ 16. การลงทะเบียนเรียนซ้ำ

- 16.1 นักศึกษาสอบได้ระดับคะแนน F ในวิชาบังคับ จะต้องลงทะเบียนเรียนวิชานั้นซ้ำอีกจนกว่าจะสอบได้
- 16.2 นักศึกษาสอบได้ระดับคะแนน F ในวิชาเลือกเสรี จะลงทะเบียนเรียนวิชานั้นซ้ำอีก หรือเลือกลงทะเบียนเรียนวิชาอื่นแทนก็ได้
- 16.3 นักศึกษาสามารถลงทะเบียนเรียนรายวิชาที่ได้ระดับคะแนน D หรือ D+ ซ้ำได้ในกรณีที่ต้องการเพิ่มแต้มระดับคะแนนเฉลี่ยสะสม

หมวด 6

การวัดและการประเมินผลการศึกษา

ข้อ 17. การมีสิทธิ์เข้าสอบ

นักศึกษาต้องร่วมกิจกรรมการเรียนในรายวิชาหนึ่ง ๆ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของกิจกรรมการเรียน
จึงมีสิทธิ์เข้าสอบในรายวิชานั้น

ข้อ 18. ระบบการให้คะแนนการเรียนรายวิชา

18.1 การให้คะแนนด้วยระบบค่าระดับคะแนน แบ่งเป็น 8 ระดับ ดังนี้

ระดับคะแนน	ความหมาย	ค่าระดับคะแนน
A	ดีเยี่ยม (Excellent)	4.0
B+	ดีมาก (Very Good)	3.5
B	ดี (Good)	3.0
C+	ดีพอใช้ (Fairly Good)	2.5
C	พอใช้ (Fair)	2.0
D+	อ่อน (Poor)	1.5
D	อ่อนมาก (Very Poor)	1.0
F	ตก (Failed)	0.0

18.2 ในกรณีที่ไม่สามารถประเมินผลเป็นระดับคะแนนตัวอักษรตามลำดับขั้นได้ ให้ใช้สัญลักษณ์ตัวอักษรต่อไปนี้

สัญลักษณ์	ความหมาย
I	การประเมินผลยังไม่สมบูรณ์ (Incomplete)
S	ผลการเรียนเป็นที่พอใจ (Satisfactory)
U	ผลการเรียนไม่เป็นที่พอใจ (Unsatisfactory)
W	การเพิกถอนรายวิชาโดยได้รับการอนุมัติ (Withdrawal)
AU	การศึกษาโดยไม่นับหน่วยกิต (Audit)
IP	การศึกษายังไม่สิ้นสุด (In Progress)

- 18.3 ในกรณีที่โอนหน่วยกิตจากการศึกษานอกระบบ และหรือการศึกษาตามอัธยาศัย ให้ใช้สัญลักษณ์ตัวอักษรต่อไปนี้

สัญลักษณ์	ความหมาย
CS	หน่วยกิตจากการทดสอบมาตรฐาน (Credits from Standardized Test)
CE	หน่วยกิตจากการทดสอบที่ไม่ใช่มาตรฐาน (Credits from Exam)
CT	หน่วยกิตจากการประเมินการศึกษาหรืออบรมที่จัดโดยหน่วยงานอื่นที่ไม่ใช่สถาบันอุดมศึกษา (Credits from Training)
CP	หน่วยกิตจากการเสนอเพิ่มสะสมผลงาน (Credits from Portfolio)

- 18.4 การให้ระดับคะแนนตัวอักษร A, B⁺, B, C⁺, C, D⁺, D และ F จะกระทำได้ในกรณีที่ป็นรายวิชาที่นักศึกษาเข้าสอบและหรือมีผลงานที่ประเมินได้เป็นลำดับขั้นตามที่หลักสูตรกำหนด
- 18.5 นักศึกษาที่มีผลการศึกษาในระดับ D ขึ้นไปหรือได้ S ถือว่าสอบได้ในรายวิชานั้น ยกเว้นหลักสูตรมีการกำหนดในรายวิชาไว้เป็นอย่างอื่น
- 18.6 การให้ F ให้การกระทำได้ในกรณีต่อไปนี้
- 18.6.1 นักศึกษาขาดสอบประจำภาคเรียนโดยไม่ได้รับอนุมัติ
  - 18.6.2 นักศึกษาที่ร่วมกิจกรรมการเรียนไม่ครบตามเกณฑ์ตามข้อ 17
  - 18.6.3 นักศึกษาทุจริตในการสอบ
  - 18.6.4 นักศึกษาที่ได้รับคะแนน I แต่ไม่ได้ดำเนินการขอประเมินผลเพื่อแก้ระดับคะแนน I ให้เสร็จสิ้นภายในภาคการศึกษาถัดไปที่นักศึกษามีสิทธิ์ลงทะเบียน
  - 18.6.5 นักศึกษาเข้าสอบและสอบตก
- 18.7 การให้ I ในรายวิชาใดให้กระทำได้ในกรณีต่อไปนี้
- อาจารย์ผู้สอนเห็นสมควรให้หรือผลการศึกษาเพราะนักศึกษายังปฏิบัติงานซึ่งเป็นส่วนประกอบการศึกษาวิชานั้นยังไม่สมบูรณ์ นักศึกษาที่ได้รับคะแนน I จะต้องดำเนินการขอรับประเมินผลเพื่อเปลี่ยนระดับ I ให้เสร็จสิ้นภายในภาคการศึกษาถัดไปที่นักศึกษามีสิทธิ์ลงทะเบียนเรียน หากพ้นกำหนดดังกล่าว มหาวิทยาลัยจะเปลี่ยนระดับคะแนน I เป็น F โดยอัตโนมัติ
- 18.8 การให้สัญลักษณ์ S จะกระทำได้ในรายวิชาที่หลักสูตรกำหนดไว้ว่า ให้ประเมินผลเป็นระดับคะแนนตัวอักษร โดยไม่เป็นลำดับขั้น หรือรายวิชานอกจากที่กำหนดในหลักสูตร และนักศึกษาไม่ขอรับผลการประเมินเป็นระดับคะแนนตัวอักษรตามลำดับขั้น และผลการเรียนในรายวิชานั้นเป็นที่พอใจของอาจารย์ผู้สอน

- 18.9 การให้สัญลักษณ์ U ในรายวิชาใด กระทำได้ตามข้อ 18.8 แต่ผลการเรียนในรายวิชานั้น ไม่เป็นที่น่าพอใจ ของอาจารย์ผู้สอน
- 18.10 การให้ AU ในรายวิชาใดให้กระทำได้ในกรณีที่นักศึกษาได้อนุมัติให้ลงทะเบียนเพื่อร่วม ฟังโดยไม่นับหน่วยกิต และมีเวลาเรียนไม่น้อยกว่า ร้อยละ 80 ของเวลาเรียนทั้งหมด ถ้า หากไม่เป็นไปตามนั้นจะไม่บันทึกรายวิชานั้นลงในใบแสดงผลการศึกษา และตามข้อ 19.7
- 18.11 การให้สัญลักษณ์ IP ในรายวิชาใด กระทำได้เฉพาะรายวิชาที่มีผลการเรียนหรือ ปฏิบัติงานต่อเนื่องกันมากกว่า 1 ภาคการศึกษาและ/หรือการศึกษาในรายวิชานั้นยังไม่ สิ้นสุด สัญลักษณ์ IP จะถูกเปลี่ยนเมื่อการเรียนหรือการปฏิบัติงานในรายวิชานั้นสิ้นสุด และมีการประเมินผลการศึกษา และเป็นไปตาม ข้อ 18.1
- ข้อ 19. การนับจำนวนหน่วยกิต และการคำนวณหาค่าระดับคะแนน
- 19.1 การนับจำนวนหน่วยกิตสะสม เพื่อให้ครบตามจำนวนที่กำหนดในหลักสูตร ให้นับเฉพาะ หน่วยกิตของรายวิชาที่สอบได้และรายวิชาที่รับโอนมา
- 19.2 การนับจำนวนหน่วยกิตเพื่อใช้ในการคำนวณหาค่าระดับคะแนน ให้นับจากรายวิชาที่มี การประเมินผลการศึกษาที่มีค่าระดับคะแนน
- 19.3 ค่าระดับคะแนนเฉลี่ยรายภาคการศึกษา ให้นำจำนวนจากผลการเรียนของนักศึกษาในภาค การศึกษานั้น โดยเอาผลรวมของผลคูณระหว่างจำนวนหน่วยกิตกับค่าระดับคะแนนของ แต่ละวิชาเป็นตัวตั้ง และหารด้วยจำนวนหน่วยกิตของภาคการศึกษานั้น โดยใช้ทศนิยม สองตำแหน่งไม่ปัดเศษ
- 19.4 ค่าระดับคะแนนเฉลี่ยสะสม ให้นำจำนวนจากผลการเรียนของนักศึกษา ทุกๆ สิ้นรายภาค การศึกษา โดยเอาผลรวมของผลคูณระหว่างจำนวนหน่วยกิต กับระดับค่าคะแนนของแต่ละ วิชาที่เรียนทั้งหมดจนถึงทุก ๆ สิ้นรายภาคการศึกษาเป็นตัวตั้ง และหารด้วยจำนวน หน่วยกิตที่มีค่าระดับคะแนนของรายวิชาที่เรียนทั้งหมดจนถึงทุก ๆ สิ้นรายภาคการศึกษา โดยใช้ทศนิยมสองตำแหน่งไม่ปัดเศษ
- 19.5 การคิดแต้มระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมตลอดหลักสูตร คำนวณ โดยการนำแต้มประจำ ตัวอักษรระดับคะแนนที่สอบผ่านครั้งสุดท้ายของแต่ละรายวิชาจากการประเมินผลการ สอบของนักศึกษาคูณกับจำนวนหน่วยกิตของลักษณะวิชาที่ทำแต้มระดับคะแนนนั้นได้ แล้วนำผลคูณของทุกลักษณะวิชามารวมกันและนำไปหารด้วยผลรวมของจำนวน หน่วยกิตของทุกลักษณะวิชาตลอดหลักสูตร
- 19.6 ในภาคเรียนที่นักศึกษาได้ I ให้นำจำนวน ค่าระดับคะแนนเฉลี่ยรายภาคการศึกษานั้นโดย นับเฉพาะรายวิชาที่ไม่ได้ I เท่านั้น

- 19.7 กรณีโอนรายวิชาที่เคยเรียนในมหาวิทยาลัย ให้คำนวณค่าระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมจากรายวิชาทั้งหมดที่ได้รับ โอน และรายวิชาที่ลงทะเบียนเรียนภายหลังการเทียบโอน
- 19.8 กรณีที่นักศึกษาลงทะเบียนเรียนซ้ำในรายวิชาใดให้นับจำนวนหน่วยกิตสะสมจากจำนวนหน่วยกิตที่ลงทะเบียนเรียนครั้งสุดท้ายเพียงครั้งเดียว และให้นำผลการประเมินครั้งหลังสุดมาคำนวณแต่มีระดับคะแนนเฉลี่ยสะสม
- 19.9 กรณีการโอนรายวิชาจากสถาบันอุดมศึกษาอื่น ให้คำนวณค่าระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมเฉพาะผลการศึกษาดตามหลักสูตรสาขาวิชาของมหาวิทยาลัยเท่านั้น
- ข้อ 20. นักศึกษาที่ทุจริตในการสอบ มหาวิทยาลัยจะลงโทษ ดังนี้
- 20.1 ปรับตกในรายวิชาที่สอบ
- 20.2 ปรับตกในรายวิชาทั้งหมดที่ลงทะเบียนในภาคการศึกษานั้น
- 20.3 ปรับตกในรายวิชาทั้งหมดที่ลงทะเบียนในภาคการศึกษานั้น และพักการเรียนในภาคการศึกษาถัดไป
- 20.4 พ้นสภาพนักศึกษา

หมวด 7

สภาพนักศึกษา การรักษาสถานภาพและการพ้นสภาพนักศึกษา

- ข้อ 21. สภาพนักศึกษา
- 21.1 การจำแนกสภาพนักศึกษากระทำเมื่อสิ้นภาคการศึกษาปกติ เว้นแต่นักศึกษาที่เข้าศึกษาเป็นภาคการศึกษาแรก ให้จำแนกสภาพนักศึกษาเมื่อสิ้นภาคการศึกษาปกติที่สอง สำหรับผลการศึกษามหาวิทยาลัยอุดรธานีให้นำไปรวมกับผลการศึกษาในภาคการศึกษาถัดไปที่นักศึกษาผู้นั้นลงทะเบียนเรียน เพื่อจำแนกสถานภาพนักศึกษา
- 21.2 การเทียบฐานะชั้นปีของนักศึกษา จะกระทำเมื่อสิ้นสุดแต่ละปีการศึกษาตามเกณฑ์ ดังนี้
- 21.2.1 ผู้ที่มีหน่วยกิตสะสม 0 - 30 หน่วยกิต ให้เทียบชั้นปีที่ 1
- 21.2.2 ผู้ที่มีหน่วยกิตสะสม 31 - 60 หน่วยกิต ให้เทียบชั้นปีที่ 2
- 21.2.3 ผู้ที่มีหน่วยกิตสะสม 61 - 90 หน่วยกิต ให้เทียบชั้นปีที่ 3
- 21.2.4 ผู้ที่มีหน่วยกิตสะสมมากกว่า 90 หน่วยกิต ให้เทียบชั้นปีที่ 4
- 21.2.5 ยกเว้นนักศึกษาหลักสูตร 5 ปี และหลักสูตร 6 ปี ถ้ามีหน่วยกิตสะสม 91 - 120 หน่วยกิต ให้เทียบชั้นปีที่ 4 ถ้ามีหน่วยกิตสะสม 121 - 150 หน่วยกิต ให้เทียบชั้นปีที่ 5 และถ้ามีหน่วยกิตสะสมมากกว่า 150 หน่วยกิตขึ้นไป ให้เทียบชั้นปีที่ 6

ข้อ 22. การรักษาสถานภาพ

- 22.1 นักศึกษาที่ลงทะเบียนวิชาครบตามที่กำหนดในหลักสูตร แต่ยังไม่สำเร็จการศึกษา ต้องลงทะเบียนชำระค่าบำรุงมหาวิทยาลัยและค่าธรรมเนียมอื่นๆ ตามที่มหาวิทยาลัย กำหนดทุกภาคการศึกษา เพื่อรักษาสถานภาพนักศึกษาจนกว่าจะสำเร็จการศึกษา
- 22.2 การลงทะเบียนเพื่อรักษาสถานภาพนักศึกษาให้ดำเนินการให้เสร็จ ภายในสัปดาห์ที่ 3 นับจากวันเปิดภาคการศึกษา

ข้อ 23. การพ้นสภาพนักศึกษา นักศึกษาจะพ้นสภาพการเป็นนักศึกษาภายใต้เงื่อนไขข้อใดข้อหนึ่ง ดังนี้

- 23.1 ไม่ลงทะเบียนเรียนในภาคการศึกษาแรกที่ขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษา
- 23.2 ไม่ชำระเงินเพื่อรักษาสถานภาพนักศึกษา
- 23.3 ไม่สามารถสำเร็จการศึกษาภายในระยะเวลาที่หลักสูตรกำหนดไว้
- 23.4 ประพฤติเสื่อมเสียอย่างร้ายแรง และทุจริตการสอบ
- 23.5 นักศึกษาสอบได้คะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า 1.50 ยกเว้นนักศึกษาปีที่ 1 ในภาคการศึกษาแรก
- 23.6 ได้คะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า 1.75 ในสองภาคการศึกษาปกติติดต่อกัน
- 23.7 เวลาเรียนเกินกว่าระยะเวลาที่จะสำเร็จการศึกษาตามข้อ 35
- 23.8 มหาวิทยาลัยให้พ้นสภาพนักศึกษาด้วยสาเหตุกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง
- 23.9 นักศึกษาลาพักการเรียนเกิน 2 ภาคการศึกษาปกติติดต่อกัน เว้นแต่ได้รับอนุมัติเป็นกรณี พิเศษ
- 23.10 ลาออก
- 23.11 เสียชีวิต
- 23.12 สำเร็จการศึกษา

หมวด 8

การลาพักการศึกษา

ข้อ 24. การลาพักการศึกษา

- 24.1 นักศึกษาที่มีความจำเป็นต้องลาพักการศึกษา ต้องยื่นคำร้องต่อสำนักทะเบียนและวัดผล ภายในสัปดาห์ที่ 3 ของภาคการศึกษาที่ขอลาพัก โดยผ่านอาจารย์ที่ปรึกษาและได้รับ อนุมัติจากคณบดีหรืออธิการบดี
- 24.2 การลาพักการศึกษาให้อนุมัติได้ครั้งละไม่เกิน 1 ภาคการศึกษา ถ้านักศึกษายังมีความ จำเป็นต้องขอลาพักการศึกษาต่อไปอีก ให้ยื่นคำร้องใหม่
- 24.3 ให้นับระยะเวลาที่ขอลาพักการศึกษา รวมอยู่ในระยะเวลาการศึกษาตามข้อ 35 ด้วย

- 24.4 ในระหว่างการลาพักการศึกษา นักศึกษาต้องชำระเงินค่าธรรมเนียมอื่น ที่มหาวิทยาลัย กำหนดเพื่อรักษาสถานภาพนักศึกษา
- 24.5 หลังจากการลาพักการศึกษา หากนักศึกษากลับเข้าเรียน ต้องยื่นคำร้องขอกลับเข้าเรียน ต่อสำนักทะเบียนและวัดผล ก่อนวันเปิดภาคเรียนไม่น้อยกว่า 2 สัปดาห์ โดยผ่านอาจารย์ ที่ปรึกษาและได้รับอนุมัติจากคณบดี
- ข้อ 25. นักศึกษาที่ศึกษาในมหาวิทยาลัยมาแล้วไม่น้อยกว่า 1 ภาคการศึกษาอาจยื่นคำร้องขออนุมัติลาพัก การศึกษาได้ในกรณีใดกรณีหนึ่ง ดังนี้
- 25.1 เจ็บป่วยจนต้องพักรักษาตัวเป็นเวลานานตามคำสั่งแพทย์ โดยมีใบรับรองแพทย์จาก โรงพยาบาลของรัฐหรือของเอกชน
- 25.2 ต้องเข้ารับราชการทหารกองประจำการ
- 25.3 ได้รับทุนแลกเปลี่ยนนักศึกษาระหว่างประเทศหรือทุนอื่นใดที่มหาวิทยาลัยเห็นสมควร สนับสนุน
- 25.4 มีเหตุจำเป็นสุดวิสัย
- ข้อ 26. การลาพักตามข้อ 25 ให้คณบดีอนุมัติได้ครั้งละหนึ่งภาคการศึกษาปกติ แต่ไม่เกินสองภาค การศึกษาปกติติดต่อกัน ถ้านักศึกษามีความจำเป็นต้องลาพักต่อไปอีก ให้ขออนุมัติเป็นกรณีพิเศษ จากอธิการบดี

หมวด 9

การย้ายสาขาวิชา

- ข้อ 27. นักศึกษาที่ขอย้ายสาขาวิชา จะต้องไม่เป็นผู้ที่พ้นสภาพนักศึกษา
- ข้อ 28. การย้ายสาขาวิชา ให้ถือเกณฑ์ปฏิบัติดังนี้
- 28.1 คุณสมบัติของนักศึกษาที่ขอย้ายสาขาวิชา
- 28.1.1 เคยลงทะเบียนเรียนในสาขาวิชาเดิมมาแล้ว ไม่น้อยกว่า 1 ภาคการศึกษา
- 28.1.2 คุณวุฒิทางการศึกษาและคุณสมบัติเฉพาะตรงตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรของ สาขาวิชามีที่ขอย้ายเข้า
- 28.2 นักศึกษาต้องยื่นคำร้องต่อสำนักทะเบียนและวัดผล เป็นเวลาไม่น้อยกว่า 30 วันก่อนวัน สิ้นภาคการศึกษา
- 28.3 นักศึกษาที่ได้รับอนุมัติให้ย้ายสาขาวิชาสามารถขอเทียบ โอนหน่วยกิตได้อย่างน้อยก่อน ภาคการศึกษาที่ยื่นคำร้องขอสำเร็จการศึกษา
- 28.4 การอนุมัติการย้ายสาขาวิชา กระทำได้ต่อเมื่อสาขาวิชานั้นมีที่ว่างเมื่อสิ้นภาคการศึกษาที่ นักศึกษายื่นคำร้อง การย้ายสาขาวิชาต้องได้รับอนุมัติจากคณบดีของคณะที่ขอย้ายออก

และคณบดีของคณะที่ขอย้ายเข้า โดยได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหาร คณะที่ขอย้ายเข้า และผลการย้ายสังกัดจะสมบูรณ์เมื่อได้รับการอนุมัติจากมหาวิทยาลัย แล้ว

- 28.5 เมื่อนักศึกษาได้รับอนุมัติให้ย้ายสาขาวิชาแล้ว จะต้องศึกษาให้ครบตามหลักสูตรใหม่ ภายในระยะเวลาที่เหลืออยู่ตามหลักสูตรของสาขาวิชาที่ขอย้ายโอน

หมวด 10

การเทียบวิชาเรียน โอนหน่วยกิต และการเข้าศึกษาปริญญาที่สอง

- ข้อ 29. การเทียบวิชาเรียนและ โอนหน่วยกิตของนักศึกษามหาวิทยาลัยหรือนักศึกษาจากสถาบันอื่น ที่ประสงค์จะเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัย จำแนกได้ดังนี้
- 29.1 คุณสมบัติผู้มีสิทธิ์ขอเทียบวิชาเรียนและ โอนหน่วยกิต
- 29.1.1 เป็นผู้มีความประพฤติเรียบร้อย
- 29.1.2 เป็นหรือเคยเป็น นักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาซึ่งสำนักงาน ก.พ. หรือ กระทรวงศึกษาธิการรับรอง
- 29.1.3 ไม่เป็นผู้ถูกคัดชื่อออก หรือถูกไล่ออกจากสถาบันอุดมศึกษาใดมาก่อน เนื่องจากถูกลงโทษทางวินัย
- 29.1.4 ไม่เป็นผู้พ้นสภาพการเป็นนักศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาเดิม เนื่องจากผลการศึกษาดำต่ำกว่าเกณฑ์การวัดผลการศึกษา
- 29.2 หลักเกณฑ์การเทียบรายวิชาเรียน
- 29.2.1 เป็นรายวิชาในหลักสูตรระดับอุดมศึกษาหรือเทียบเท่าที่สำนักงาน คณะกรรมการการอุดมศึกษาให้ความเห็นชอบหรือเทียบคุณวุฒิให้ หรือ สำนักงาน ก.พ. ให้การรับรองคุณวุฒิ
- 29.2.2 เป็นรายวิชาที่มีเนื้อหาวิชาเทียบเคียงกันได้ หรือมีเนื้อหาสาระครอบคลุมไม่น้อยกว่าสามในสี่ของรายวิชาที่ขอเทียบโอน โดยพิจารณาจากคำอธิบายรายวิชา และหรือประมวลรายวิชาตามหลักสูตรในสาขาวิชาของมหาวิทยาลัย
- 29.2.3 รายวิชาที่เทียบโอนต้องได้ระดับคะแนนตัวอักษร ไม่ต่ำกว่า C หรือเต็มระดับคะแนน ไม่ต่ำกว่า 2.00 หรือเทียบเท่า
- 29.2.4 การเทียบวิชาเรียนและ โอนหน่วยกิต มหาวิทยาลัยจะพิจารณาเทียบวิชาเรียน และ โอนหน่วยกิตให้ไม่เกิน สามในสี่ของจำนวนหน่วยกิตรวมของหลักสูตร ที่รับโอน

- 29.3 นักศึกษาเทียบโอนต้องใช้เวลาศึกษาในมหาวิทยาลัยเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า 1 ปีการศึกษา จึงจะมีสิทธิสำเร็จการศึกษา แต่ไม่มีสิทธิ์ได้รับปริญญาตรีเกียรตินิยม
- 29.4 ให้นักศึกษายื่นคำร้องขอเทียบวิชาเรียนและโอนหน่วยกิตได้ที่สำนักวิชาการภายใน 15 วัน นับตั้งแต่วันเปิดเรียนภาคแรกที่เข้าศึกษา
- 29.5 รายวิชาที่เทียบและโอนหน่วยกิตจะปรากฏในใบแสดงผลการศึกษาเฉพาะชื่อและรหัส รายวิชา จำนวนหน่วยกิต ระดับคะแนนตัวอักษรที่รับโอน แยกไว้ส่วนหนึ่งต่างหาก
- ข้อ 30. การเข้าศึกษาปริญญาที่สอง ให้เป็นไปตามเกณฑ์ดังต่อไปนี้
- 30.1 ผู้สมัครต้องมีคุณสมบัติ ตามข้อ 11
- 30.2 ต้องเป็นสาขาวิชาหรือปริญญาที่มีชื่อไม่เหมือนกับสาขาวิชา หรือปริญญาที่เคยได้รับ
- 30.3 ได้รับการยกเว้นการเรียนรายวิชาในหมวดวิชาศึกษาทั่วไปของหลักสูตรปริญญาที่สองในกรณีที่มาวิทยาลัยพิจารณาแล้วเห็นว่าผู้ขอศึกษาปริญญาที่สองยังขาดความรู้ในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป ก็อาจกำหนดให้ศึกษาเพิ่มเติมวิชาเหล่านั้นได้โดยไม่ถือเป็นหน่วยกิตสะสม
- 30.4 ต้องลงทะเบียนเรียนวิชาเพิ่มเติมอีกไม่น้อยกว่าร้อยละ 25 ของจำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร และต้องลงทะเบียนเรียนวิชาบังคับของสาขาวิชาให้ครบตามที่หลักสูตรกำหนด
- 30.5 ในกรณีที่คณะกรรมการบริหารคณะที่ผู้สมัครเข้าศึกษาปริญญาที่สองพิจารณาเห็นว่า ผู้ขอศึกษาปริญญาที่สองยังขาดความรู้เบื้องต้นบางวิชา ก็อาจกำหนดให้ศึกษาเพิ่มเติมวิชาเหล่านั้นได้
- 30.6 รายวิชาใดที่ศึกษามาแล้วทั้งหมดในปริญญาเดิมจะได้รับการพิจารณาเทียบโอนหน่วยกิตเพื่อใช้ในแผนกำหนดการศึกษาของสาขาวิชาใหม่ รายวิชาที่โอนไม่ได้ให้ตัดออก รายวิชาที่จะเทียบโอนหน่วยกิตสะสมได้ จะต้องมีเนื้อหาสาระครอบคลุมไม่น้อยกว่าสามในสี่ของรายวิชาที่ขอเทียบโอน และมีผลการเรียนเทียบได้ไม่ต่ำกว่าระดับ C
- 30.7 นักศึกษาปริญญาที่สอง มีระยะเวลาในการศึกษาปริญญาที่สองไม่เกิน 5 ปี

หมวด 11

การศึกษาข้ามสถาบัน

- ข้อ 31. นักศึกษาที่ประสงค์จะศึกษาข้ามสถาบันให้ปฏิบัติตามเงื่อนไขและหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้
- 31.1 เป็นนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนในภาคการศึกษานั้นเป็นภาคการศึกษาสุดท้าย และมหาวิทยาลัยไม่ได้เปิดสอนในรายวิชาที่นักศึกษาประสงค์จะลงทะเบียนเรียน

- 31.2 สถาบันอุดมศึกษาที่นักศึกษาประสงค์จะศึกษาข้ามสถาบันจะต้องเป็นสถาบันอุดมศึกษาที่มหาวิทยาลัยให้ความเห็นชอบและรับรองระบบการวัดผล
- 31.3 รายวิชาที่นักศึกษาประสงค์จะศึกษาข้ามสถาบันจะต้องมีเนื้อหารายละเอียดวิชาเทียบเคียงได้หรือมีเนื้อหาสาระครอบคลุมไม่น้อยกว่าสามในสี่ของรายวิชาของมหาวิทยาลัย
- 31.4 นักศึกษาที่ได้รับอนุมัติให้ลงทะเบียนเรียนเพื่อศึกษาข้ามสถาบัน จะต้องปฏิบัติตามระเบียบของสถาบันที่นักศึกษาลงทะเบียนเรียน และติดตามให้สถาบันที่นักศึกษา ลงทะเบียนเรียน ส่งผลการศึกษาโดยตรงต่อทางมหาวิทยาลัย เพื่อดำเนินการตามขั้นตอนต่อไป

หมวด 12

การให้เกียรตินิยม และอนุปริญญา

ข้อ 32. การได้รับปริญญาตรีเกียรตินิยม

- 32.1 ปริญญาตรีเกียรตินิยมอันดับหนึ่ง
  - นักศึกษาที่มีสิทธิได้รับปริญญาตรีเกียรตินิยมอันดับหนึ่ง จะต้องมีคุณสมบัติ ดังนี้
    - 32.1.1 ต้องสอบได้หน่วยกิตครบตามหลักสูตรภายในระยะเวลาของการจัดการศึกษาภาคปกติ ทั้งนี้ไม่นับภาคการศึกษาที่ได้รับอนุมัติให้ลาพักการศึกษา
    - 32.1.2 สอบได้แต้มระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไป
    - 32.1.3 ต้องไม่ได้คำระดับคะแนนรายวิชาเป็น D
    - 32.1.4 ไม่เคยสอบตกหรือลงทะเบียนซ้ำในรายวิชาใดของมหาวิทยาลัย
    - 32.1.5 นักศึกษาที่โอนหน่วยกิตมาจากสถาบันอื่น ไม่มีสิทธิได้รับปริญญาตรีเกียรตินิยมอันดับหนึ่ง
    - 32.1.6 ไม่เคยถูกลงโทษทางวินัย
- 32.2 ปริญญาตรีเกียรตินิยมอันดับสอง
  - นักศึกษาที่มีสิทธิได้รับปริญญาตรีเกียรตินิยมอันดับสอง จะต้องมีคุณสมบัติดังนี้
    - 32.2.1 ต้องสอบได้หน่วยกิตครบตามหลักสูตรภายในระยะเวลาของการจัดการศึกษาภาคปกติ ทั้งนี้ไม่นับภาคการศึกษาที่ได้รับอนุมัติให้ลาพักการศึกษา
    - 32.2.2 สอบได้แต้มระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ 3.25 ขึ้นไป
    - 32.2.3 ต้องไม่ได้คำระดับคะแนนรายวิชาเป็น D
    - 32.2.4 ไม่เคยสอบตกหรือลงทะเบียนซ้ำในรายวิชาใดของมหาวิทยาลัย
    - 32.2.5 นักศึกษาที่โอนหน่วยกิตมาจากสถาบันอื่น ไม่มีสิทธิได้รับปริญญาตรีเกียรตินิยมอันดับสอง
    - 32.2.6 ไม่เคยถูกลงโทษทางวินัย

- ข้อ 33. นักศึกษาหลักสูตรต่อเนื่อง ที่มีสิทธิได้รับประกาศเกียรติคุณผลการเรียนดีเด่น จะต้องมียุทธศาสตร์ดังนี้
- 33.1 ต้องสอบได้หน่วยกิตครบตามหลักสูตรภายในระยะเวลาของการจัดการศึกษาภาคปกติ ทั้งนี้ไม่นับภาคการศึกษาที่ได้รับอนุมัติให้ลาพักการศึกษา
  - 33.2 สอบได้แต้มระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไป
  - 33.3 ต้องไม่ได้ค่าระดับคะแนนรายวิชาเป็น D
  - 33.4 ไม่เคยสอบตกหรือลงทะเบียนซ้ำในรายวิชาใดของมหาวิทยาลัย
  - 33.5 นักศึกษาที่โอนหน่วยกิตมาจากสถาบันอื่น ไม่มีสิทธิได้รับประกาศเกียรติคุณผลการเรียนดีเด่น
  - 33.6 ไม่เคยถูกลงโทษทางวินัย
- ข้อ 34. การให้อนุสัญญา
- นักศึกษาที่สอบได้ได้ครบทุกลักษณะวิชาตามหลักสูตรปริญญาตรี และได้แต้มระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมตลอดหลักสูตรต่ำกว่าเกณฑ์การสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีแต่ต้องไม่ต่ำกว่า 1.75

หมวด 13

ระยะเวลาสำเร็จการศึกษา การสำเร็จการศึกษาและการอนุมัติปริญญาบัตร

- ข้อ 35. ระยะเวลาที่จะสำเร็จการศึกษา
- 35.1 หลักสูตรปริญญาตรี (4 ปี) สำเร็จการศึกษาได้ไม่ก่อน 6 ภาคการศึกษาปกติ สำหรับการลงทะเบียนเรียนเต็มเวลา และไม่ก่อน 14 ภาคการศึกษาปกติ สำหรับการลงทะเบียนเรียนไม่เต็มเวลา
  - 35.2 หลักสูตรปริญญาตรี (5 ปี) สำเร็จการศึกษาได้ไม่ก่อน 8 ภาคการศึกษาปกติ สำหรับการลงทะเบียนเรียนเต็มเวลา และไม่ก่อน 17 ภาคการศึกษาปกติ สำหรับการลงทะเบียนเรียนไม่เต็มเวลา
  - 35.3 หลักสูตรปริญญาตรี (ไม่น้อยกว่า 6 ปี) สำเร็จการศึกษาได้ไม่ก่อน 10 ภาคการศึกษาปกติ สำหรับการลงทะเบียนเรียนเต็มเวลา และไม่ก่อน 20 ภาคการศึกษาปกติ สำหรับการลงทะเบียนเรียนไม่เต็มเวลา
  - 35.4 หลักสูตรปริญญาตรี (ต่อเนื่อง) สำเร็จการศึกษาได้ไม่ก่อน 4 ภาคการศึกษาปกติ สำหรับการลงทะเบียนเรียนเต็มเวลา และไม่ก่อน 8 ภาคการศึกษาปกติ สำหรับการลงทะเบียนเรียนไม่เต็มเวลา

- ข้อ 36. การสำเร็จการศึกษาและการอนุมัติปริญญาบัตร
- 36.1 นักศึกษาจะต้องดำเนินการขอสำเร็จการศึกษาเพื่อขอรับปริญญาตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด
  - 36.2 นักศึกษาที่จะได้รับการพิจารณาขออนุมัติปริญญาต่อสภามหาวิทยาลัย เป็นไปตามเงื่อนไขดังนี้
    - 36.2.1 เมื่อได้เรียนและสอบได้หน่วยกิตครบตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร
    - 36.2.2 นักศึกษาจะต้องสอบได้แต้มระดับคะแนนเฉลี่ยสะสม ไม่ต่ำกว่า 2.00 จากระบบ 4 ระดับคะแนนหรือเทียบเท่า
    - 36.2.3 ผ่านการเข้าร่วมกิจกรรมตามเกณฑ์ที่มหาวิทยาลัยกำหนด
    - 36.2.4 มีระยะเวลาศึกษาไม่เกิน ตามข้อ 35
    - 36.2.5 มีคุณธรรมและมีความประพฤติเรียบร้อย
    - 36.2.6 ไม่มีพันธะหนี้สินกับมหาวิทยาลัย
    - 36.2.7 นักศึกษาที่โอนมาจากสถาบันอื่นจะต้องมีเวลาศึกษาในมหาวิทยาลัยไม่น้อยกว่า 2 ภาคการศึกษาปกติ

หมวด 14

การกำกับดูแล มาตรฐานและคุณภาพการจัดการศึกษา

- ข้อ 37. ชื่อปริญญา
- 37.1 สถาบันอุดมศึกษาที่มีการตราพระราชกฤษฎีกา ว่าด้วย ปริญญาในสาขาวิชา และอักษรย่อสำหรับสาขาวิชาไว้แล้ว ให้ใช้ชื่อปริญญาตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกานั้น ในกรณีที่ ปริญญาใดยังมีได้กำหนดชื่อไว้ในพระราชกฤษฎีกา หรือกรณีที่สถาบันอุดมศึกษาใดไม่มีการตราพระราชกฤษฎีกา ว่าด้วย ปริญญาในสาขาวิชา และอักษรย่อสำหรับสาขาวิชา ให้ใช้ชื่อปริญญาตามหลักเกณฑ์การกำหนด ชื่อปริญญา ตามที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนด
- ข้อ 38. ให้มหาวิทยาลัยแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารคณะ ประกอบด้วย คณบดี ผู้อำนวยการหลักสูตร (ถ้ามี) หัวหน้าสาขาวิชา และอาจารย์ประจำของทุกหลักสูตรที่เปิดสอนในคณะ หลักสูตรละไม่น้อยกว่า 1 คน เป็นกรรมการ ทำหน้าที่กำหนดนโยบาย กำกับติดตาม แนวทางการพัฒนาคุณภาพ การจัดการเรียนการสอน การวัดผลและการประเมินผล

- ข้อ 39. ให้มหาวิทยาลัยกำกับดูแลให้ทุกหลักสูตรพัฒนาหลักสูตรให้ทันสมัย โดยมีการประเมินและรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตรทุกปีการศึกษา เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรอย่างน้อยตามรอบระยะเวลาของหลักสูตร ทุก 5 ปี
- ข้อ 40. การประกันคุณภาพของหลักสูตร ให้ทุกหลักสูตรกำหนดระบบการประกันคุณภาพของหลักสูตร โดยมีองค์ประกอบในการประกันคุณภาพอย่างน้อย 6 ด้าน คือ
- (1) การกำกับมาตรฐาน
  - (2) บัณฑิต
  - (3) นักศึกษา
  - (4) อาจารย์
  - (5) หลักสูตร การเรียนการสอน การประเมินผู้เรียน
  - (6) สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้
- ข้อ 41. บรรดาข้อความใดในข้อบังคับนี้ที่ขัดแย้งกับเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร ระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2558 ของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2558 หรือในกรณีที่ไม่สามารถปฏิบัติตามแนวทางดังกล่าวได้ หรือมีความจำเป็นต้องปฏิบัตินอกเหนือจากที่กำหนดไว้ในประกาศนี้ ให้อยู่ในดุลยพินิจของคณะกรรมการการอุดมศึกษา ที่จะพิจารณาและคำวินิจฉัยของคณะกรรมการการอุดมศึกษานั้นให้ถือเป็นที่สุด
- ข้อ 42. ภายใต้ข้อบังคับ ข้อ 41 หากมีปัญหาใดๆ เกี่ยวกับการใช้ข้อบังคับนี้ที่นอกเหนือจากเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร ระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2558 ให้อธิการบดีมีอำนาจวินิจฉัยและคำวินิจฉัยของอธิการบดีให้ถือเป็นที่สุด
- ข้อ 43. ให้อธิการบดีเป็นผู้รักษาการให้เป็นไปตามข้อบังคับนี้ และให้มีอำนาจออกคำสั่ง และประกาศ เพื่อให้การปฏิบัติเป็นไปตามข้อบังคับนี้

ประกาศ ณ วันที่ 18 เดือน มีนาคม พ.ศ. 2561

พลเอก

(เชษฐา ชูณะจาโร)

นายกสภามหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี